JUL 26 1949

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXIII METAI, 29 Nr. | BROOKLYN, NEW YORK | PENKTADIENIS, 1949 M. | LIEPOS - JULY 22 D. | KAINA 10 CENTŲ

New York Public Library 470 Fifth Ave.

Valstybės Dep. paskirtas JAV ambasadorium į Egiptą J. Caffery (kairėj) duoda priesaiką. Dešinėje protokolo šefas St. Woodward

Šiandien

Daranti "žmoniškai"
Ko jiems sarmatytis
"Teritorinis ginčas"
Apie SLA ir jo ateitį

JUOZAS TYSLIAVA

Bimba mano, kad Sovietų Sąjunga, komunizuodama japonų karo belaisvius, daranti "žmoniškai".

Bet ar Laisvės rašeiva žino, kas atsitinka su tais belaisviais, kurie nesiduoda komunizuojami?

Kaip bolševikai elgiasi su tokiais neklaužadomis, liudija Katyno tragedija.

Veltui Maskvos melagiai tvirtino, kad tuos tūkstančius Lenkijos karininkų išskerdę naciai.

Juk tai įvyko 1940 metų pavasarį, kai anų dviejų pasiutusių šunų — nacių ir bolševikų — rietenos dar nebuvo prasidėjusios.

**
*

Šiomis dienomis tarp Connecticut ir Ohio valstybių baigėsi "teritorinis ginčas", kuris tęsėsi... 300 metų.

Ginčas ėjo dėl akro žemės, kurį pagaliau Connecticut gubernatorius "gera valia" ir "iškilmingu aktu" perleido Ohio valstybei, kad tuo būdu jos piliečiai "galėtų kontroliuoti visas tas žemes, kuriose jie gyvena".

O, jeigu teritoriniai ginčai taip lengvai būtų sprendžiami Europoje ir Azijoje!

Deja, šiuo atveju senasis pasaulis, kaip ir tas senas arklys, nepasiduoda mokomas.

**
*

Kalifornijos Lietuvį (mėnesinis katalikų laikraštėlis) dabar redaguoja buvęs tremtinys.

Ir štai šiame jo suredaguotame numeryje skaitome —

"Atvirai pasivadinti tautininkais dar nedrįstama, todėl dangstomasi įvairiais kitais vardais".

Čia, mat, turima mintyje steigiamąjį Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimą New Yorke.

Bet čia turima ir dar kai ką.

Krikščionis demokratas, kurio tėvai įrengė garsųjį 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą Lietuvoje, mano esąs geresnis už tautininką...

**
*

Kodėl tautininkas turėtų sarmatytis savo vardo?

Nejaugi Kalifornijos Lietuvio redaktorius mano, kad, pavyzdžiui, Lietuvos Ūkininkų Sąjunga, kurios vadai savo laiku skuto amerikoniškus lašinius, yra garbingesnė už Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą?

Ne, tautininkas, ypač liberalas, dar nebuvo taip žemai kritęs, kad jis, pagautas už rankos ir nuvestas į teismą, turėtų aiškintis, jog USA reiškia "Ūkininkų Sąjungą Aleksote".

Šitokioje "sąjungoje", kuri, beje, turi savo atstovą VLIKe, joks tautininkas, nei Lietuvos, nei Amerikos, nenorėtų priklausyti.

**
*

Taip norėtųsi parašyti atvirą laišką broliui Laukaičiui...

Kodėl, pavyzdžiui, SLA dar neturi keliaujančių organizatorių, kurie rūpintųsi naujai atvykusiais lietuviais papildyti senstančių bei mirštančių narių vietas?

Berods, šio darbo galėtų imtis tie patys buvę tremtiniai.

Kiek tai liečia katalikų susivienijimą, jo samdomi organizatoriai, buvę tremtiniai, jau seniai važinėja po kolonijas.

Bet tautiškame susivienijime, nelyginant tos operos arijoje, deja, "miega visa šalis..."

Mirė teisėjas Murphy Detroite

Praeitą pirmadienio rytą staiga mirė Aukščiausiojo Teismo teisėjas Frank Murphy.

Henry Ford ligoninės gydytojai sako, kad 56 metų juristas miręs širdies liga.

Teisėjas Murphy į Aukščiausiąjį Teismą buvo paskirtas 1940 m. prezidento Roosevelto aktu. Prieš tai jis buvo dvejus metus Michigano gubernatorium. Antrą kartą kandidatuodamas toms pareigoms, velionis pralaimėjo rinkimus.

Rusai 5 mėnesius Kankino JAV karį

Berlyne rusai grąžino JAV vadovybei Amerikos kareivį Chr. Rangraves. Šis eilinis kareivis be žinios dingo prieš penkis mėnesius. Dabar Rangraves pasakoja, kad jis buvo suareštuotas sovietų zonoje Berlyne ir įmestas į kalėjimą. Jis buvo laikomas kalėjime kaipo sąjungininkų šnipas. Tardymo metu sovietų pareigūnai visokiais būdais jį kankino, spardė, išsukinėjo jo rankas ir spiaudė jam į veidą.

— Londone prasidėjo 11 sterlingų svaro valstybių finansinė konferencija. Konferencija nepadarys jokio nutarimo, tik bus pasikeista informacijomis ekonominės krizės klausimais.

Lenkijoje medžiojami lietuviai

"Basler Zeitung" perduoda sekančią privatinę informaciją iš Kopenhagos:

Kaip dabar paaiškėjo, kartu su Pabaltijo gyventojų masiniu trėmimu prasidėjo ir deportacijos banga Lenkijoje. Čia gaudomi ukrainiečiai, gudai ir **lietuviai.** Prieš tris mėnesius sovietų vyriausybė Lengnizoje (Liegnitz) Silezijoje, įrengė "repatriacijos" biurą, kuris yra tiesioginėje maršalo Rokosovskio štabo žinioje. Biuras savo padalinius turi Varšuvoje, Krokuvoje, Stettine ir Dancige. Pagal 1945 m. Jaltos susitarimą apie naujas Lenkijos sienas, sovietų aneksuotų Lenkijos rytinių provincijų gyventojai lenkai gavo teisę persikelti į Lenkiją, tuo tarpu ukrainiečiai, gudai ir kiti nustojo Lenkijos pilietybės ir turėjo likti vietoje.

Tačiau daug kam pasisekė išvengti priverstinos pilietybės pakeitimo, nes jie išsirūpino pažymėjimus, liudijančius, kad jie esą lenkų kilmės ir kalbą lenkiškai. Pagal tuos pažymėjimus buvo galima gauti leidimą persikelti Lenkijon.

Ir dabar tuos nelaimingus žmones, kurie nenorėdami gyventi sovietų rojuje, persikėlė į Lenkiją, visame krašte formaliai medžioja sovietų repatriacijos biuro agentai, kad juos vėl grąžintų Rusijon. Medžioklė liečia ir senuosius rusų emigrantus bei tuos gudus ar ukrainiečius, kurie yra kilę iš Vakarų Lenkijos ir čia nuolat gyveno. Tremtiniai sutelkiami pirmiausiai Wolowo (Wohlau) miestelyje įrengtoje pereinamoje stovykloje, kuri yra nuo aplinkos visai izoliuota ir saugoma stiprių karinių sargybų. Tikslus visos tos operacijos mastas yra nežinomas, tačiau pagal Lenkijos įstaigų turimas informacijas, naujai surastų sovietų piliečių skaičius siekia dešimtis tūkstančių.

Rusų akcija
Pabaltės kraštuose

Apie rusų akciją Pabaltijo kraštuose, apie kurią mes jau pranešėme, papildomai pranešama, kad iš Estijos deportacijos prasidėjo kovo mėnesį ir šiuo metu jau sustojo. Tuo tarpu Latvijoje deportacijos pasiekė kulminacinį punktą kaip tik dabar. Latvių esą išvežta apie 70,000, jų tarpe 7,000 iš Rygos. Iš miestų ištremti visi politiškai nepatikimi asmenys, ypač inteligentai. Iš kaimų tremiami pasipriešinę ar pasisakę prieš kolchozus. Pakanka, kad bent vienas šeimos narys būtų tuo įtariamas — ir tremiama visa šeima. Kalbama, kad tremtiniai siunčiami į Rytų Sibiro salas. Maskvos įsakymų įvykdymui, Latvijos TSR NKVD daliniai sustiprinti viena divizija iš Leningrado.

Pabaltės kraštuose
mongolai, kirgizai, baškirai...

Iš Pabaltijo pranešama, kad ten visur pilna rusų karių. Daugumą jų sudaro mongolai, kirgizai ir baškirai, kurie menkai supranta rusiškai. Į ištremtųjų baltų vietas persikelia rusų valdininkai, darbininkai ir t. t. Jau dabar didesnių miestų gyventojų trečdalį sudaro rusai. Visos geležinkelių linijos ir įrengimai, o taip pat ir plentai yra kariuomenės saugomi — dėl sabotažų baimės. Kelionei toliau kaip 50 m. reikia gauti specialų leidimą. Civiliams uždrausta esą įvažiuoti į Ezelio, Dago ir Runos salas, o taip pat ir į Baltisko ir Liepojaus karo uostus.

GEN. RAŠTIKIS DIRBA DIRBTUVĖJE

BALF-o pirm. dr. J. Končius lanko gen. St. Raštikį

Generolas St. Raštikis, buvęs Lietuvos Kariuomenės Vadas, prieš kelias savaites atvykęs į Ameriką per NCWC, jau gavo darbą dirbtuvėje Hartwell Aviation Co., Los Angeles, California. Jis džiaugiasi, būdamas laisvėje ir galėdamas užsidirbti sau pragyventi.

Pirmojo Didžiojo Pasaulinio Karo metu gen. St. Raštikis tarnavo rusų armijoje. Kada rusų armija buvo demobilizuota, 1917 m., jis sugrįžo į Lietuvą. 1919 m. jis jau buvo Lietuvos kariuomenės eilėse ir dalyvavo kovose dėl neprikląusomybės. Kovodamas prieš raudonuosius, jis buvo patekęs į nelaisvę, iš kurios grįžo 1920 m. Vėliau jis vėl tarnauja Lietuvos Kariuomenėje, kur jis eina įvairias atsakomingas pareigas iki generolo ir Lietuvos Kariuomenės Vado.

Kai sovietai okupavo Lietuvą, 1940 m., jis buvo atleistas iš pareigų ir iš kariuomenės. Vėliau jis dalyvavo Lietuvos pogrindžio judėjime prieš abu josios okupantus.

Generolo St. Raštikio žmona Elena Raštikienė, rusų bolševikų buvo areštuota be mažiausios kaltės. Jų trys dukrelės 1, 4, ir 7 metų buvo prievartos būdu išvežtos į tolimus Rusijos plotus. Apie ištremtus vaikučius tėvai neturi jokių žinių.

Artinantis karo pabaigai, gen. Raštikis ir jo žmona laimingai pateko į amerikiečių zoną. Pagaliau jie pasiekė šį kraštą ir apsigyveno Los Angeles.

Andai, nuvykęs į Wilkes Barre, Pa., turėjau progos kalbėtis su ilgamečiu SLA 7-to apskričio pirmininku M. Kupriu.

Aš nežinau, ar Tėvynė, kuri pirmame puslapyje nuolat liaupsina SLA veikėjus, yra ką nors rašiusi apie šį angliakasį.

Bet, kad šis neišsemiamos energijos vyras, kasdien kasdamas anglį, jau 15 metų vadovauja didžiausiam SLA sambūriui, septintajam apskričiui, tai — faktas.

Ir štai M. Kupris taip pat susirūpinęs SLA ateitimi.

Ir jis mano, kad SLA centrui laikas pabusti.

— Čekoslovakijos vyriausybė, teisingumo ministerio lūpomis, arkivyskupą Beraną apkaltino valstybės išdavimu. Tie patys šaltiniai skelbia, kad Čekoslovakijos vyriausybė visiškai perimsianti katalikų bažnyčios reikalų kontrolę į savo rankas.

ŠNIPAI IR JUNGTINĖS TAUTOS

Jungtinių Valstybių vyriausybė sučiupo Amerikos teritorijoje laisvai veikusią naują šnipų bandą. Po generalinio JAV prokuroro Tomo Clarko pranešimo, senato teismo pakomisei, Kongreso narius painformavo US Central Inteligence Agency (Amerikos karo saugumo įstaigos) pareigūnas, kad net 33 asmenys, dabar dirbantieji UN biuruose anksčiau užsieniuose dirbo kaip šnipai.

Senato komisijos nariai nusprendė kreiptis į Valstybės Departamentą, prašydami suteikti informacijų, kiek svetimšalių piktnaudoja jiems suteiktas diplomatines privilegijas ir dirba šnipų darbą.

Senatorius McCarran (dem. Nev.) pažadėjo paskelbti sensacines žinias apie komunistų bandos šnipinėjimo tinklą. Tie šnipai esą prisidengę diplomatinėm privilegijom svetimšaliai. McCarran, be to, paskelbsiąs viešai faktus, liečiančius svetimšalius, kurie anksčiau užsieniuose buvo šnipai, o dabar gyvena JAV.

Iš Washingtono

KOMUNIZMO PAVOJUS AZIJOJE privertė Jungtines Valstybes persvarstyti Kinijai pagalbos reikalą. Tik plataus masto pagalba dar galėtų Kiniją išgelbėti iš komunizmo nasrų. Naujas Kinijai pagalbos planas numatąs suteikti Čiang Kai šeko vyriausybei kreditus, kurie įgalintų aprūpinti tautinę Kinijos kariuomenę naujais ginklais. Kinijos komunistai, kaip žinoma, iš naujo pradėjo ofenzyvą ir jau artinasi prie Kantono. Jei bus laiku suteikta pakankama parama, tai Kinija dar, gal būt, išsigelbės iš komunistų rankų.

"BALTOJI KINIJOS KNYGA", kurią ruošiasi išleisti Valstybės Departamentas, visą atsakomybę už Kinijos nelaimes palieka Sovietų Rusijai. Amerikos diplomatai yra tos nuomonės, kad Maskva sulaužė 1945 metų rusų — kinų paktą, kur ji pasižadėjo nesikišti į Kinijos vidaus reikalus.

IŠ BALTŲJŲ RŪMŲ pranešama, kad prezidentas Trumanas **pavedė specialiai komisijai tyrinėti plieno pramonės faktus. Šie tyrinėjimai bus daromi neatsižvelgiant į tai, ar įvyks galutinis darbo unijų su plieno gamybos didžiosiomis korporacijomis susitarimas, ar ne.**

KAIP IŠVENGTI DEPRESIJOS Washingtone nėra vieningos nuomonės. **Dabar Washingtone maža kalbama apie politiką, o daugiau apie ūkinius reikalus. Prezidento Trumano 11 punktų programa,** bendrai paėmus, **sutikta palankiai. Bet nemažas kongreso narių skaičius kaltina prezidentą, kad tai "nuves šalį į bankrotą". Senatorius Taftas paneigė tvirtinimą, kad respublikonai politiniais sumetimais nori depresijos. Žymūs respublikonų vadai ruošia per radiją prezidentui Trumanui atsakymus.**

PREZIDENTAS TRUMANAS pareiškė, kad iš ateinančių metų 42 bilijonų biudžeto nieko negalima išbraukti, jei norime išvengti depresijos. Taip pat tenka saugoti ir Jungtinių Valstybių vardą pasaulio akyse. Laikinus ūkinio gyvenimo ir darbo rinkos sutrikimus galima būsią pataisyti finansuojant viešuosius darbus. Kai kuriose valstybėse federalinė valdžia teiksianti paskolas įmonėms, kuriose gauna darbo bedarbiai.

KATALIKAI VALOSI NUO KOMUNISTŲ

Katalikų bažnyčios šv. Kongregacija paskelbė deklaraciją, kuri ekskomunikuoja visus katalikus — komunistų partijos narius arba remiančius komunistinę veiklą. Tai reiškia, kad įsakymo neklausantieji nebegalės naudotis jokiais bažnyčios sakramentais.

Dekretas nukreiptas prieš visus katalikus, "išpažįstančius materialistinius principus ir besilaikančius antikrikščioniškos komunistinės doktrinos". Paskutiniais metais popiežius jau ketvirtą kartą panaudoja šią griežtą priemonę. Bet anksčiau buvo kalbama tik apie komunistinių režimų narius ir jų patikėtinius, kurie aktyviai veikė prieš bažnyčią ir dvasininkus.

Paskutinis dekretas jau liečia visus katalikus, išpažįstančius komunistines idėjas. Čia Vatikanas įspėja tikinčiuosius grįžti į katalikų bažnyčios narius ir atsirūbežiuoti nuo komunizmo.

Šis dekretas turi ypatingos reikšmės katalikiškiems kraštams, dabar atsidūrusiems bolševikų įtakoje.

Šv. Kongregacija, kuri paruošė šį dekretą, susideda iš kardinolų. Ypatingai pabrėžiama, kad dekretas liečia: 1) Katalikus — komunistų partijos narius ir 2) Tuos, kurie spausdina komunistines knygas ir laikraščius ir juose rašo.

Paskutiniu metu rusų politinė policija areštavo Vokietijos sovietų zonoje 38 kunigus ir pastorius.

Berlyno kardinolas Preysing, kalbėdamas 30.000 miniai maldininkų, pareiškė: Rytų Vokietijos katalikų laukia sunkūs bandymai ir persekiojimai. Kalbėtojas pabrėžė, kad bolševikų užimtų sričių katalikai privalo stipriai priešintis komunistams.

SUSIRŪPINĘ KOMUNISTŲ VEIKLA

Naujį trukdymai, kuriuos rusai ėmė taikyti sunkvežimiams, vežantiems maistą į Berlyną, privedė prie to, kad autovežimiais tiekimas Berlynui sumažėjo ligi 90 nuošimčių. Tai sudarė naują įtempimą santykiuose su rusais ir sąjungininkų vadovybė Berlyne, susinešus su Londonu ir Washingtonu, nusprendė stipriai reaguoti į šį nelauktą New Yorko ir Paryžiaus susitarimų sulaužymą. Ta nauja „mažoji Berlyno blokada" sudarė sąjungininkams didelius sunkumus.

Kaip paprastai, rusai naujus trukdymus paruošė palaipsniui ir provokaciniu būdu. Rusai atvirai neparodė, kad sulaiko susisiekimą autovežimiais, jie pradėjo palaipsniui uždarinėti pasienio pereinamuosius punktus, nukreipdami visus tansportus į Helmstedtą, kur pradžioje jie buvo praleidžiami. Paskui rusai staiga pareiškė, kad sunkvežimius jie čia praleis, bet tik keturius per valandą ir tai tik dienos metu. Tat reiškė, kad rusai sutinka praleisti tik 48 sunkvežimius į dieną, vietoje anksčiau praleidžiamų 450 sunkvežimių per tą patį laiką.

AMERIKOJE IR PASAULYJE

— Praeitą savaitę sustreikavo autobusų šoferiai ir be susisiekimo priemonių pasiliko daugiau kaip milijonas New Yorko gyventojų.

— Dėl vadinamo stebuklo Lublino katedroje kilo neramumai. Net iš tolimų apylinkių šimtai tūkstančių žmonių veržiasi į katedrą pažiūrėti stebuklo, kruvinom ašarom verkiančio šv. paveikslo. Lublino vyskupas P. Kalva paskelbė, kad žinios apie stebuklą nepasitvirtino. Varšuvos telegramų agentūra kaltina bažnytinę vyriausybę, kad ji, norėdama religingumą paskatinti, tas žiniaš platinusi.

— Wiener Kurjer pranešimu, Kaune iš 21 bažnyčios veikia tik viena bažnyčia. Tik vienas kunigas turi teisę aptarnauti tikinčiuosius.

— Generalisimus Čiang Kai Šekas keliauja pietų Kinijoje ir mobilizuoja Kinijos liaudį kovai su komunizmu.

— Naujas prietaisas, kurį išmėgino kpt. V. Mazza, leidžia iššokti iš lėktuvo, skrendančio 550 mylias į valandą.

— Ispanijos kunigaikštytė išsiskyrė su savo vyru Bolivijos turtuoliu Patino, kuris jai turės mokėti po 1000 dolerių į savaitę. Patino pareiškė teisme, kad jam nebus sunku tuos pinigus mokėti, nes jis daugiau turįs pinigų, negu laimės.

— Atentatas Indijoje įvyko Kalkutoje tuo metu, kai ministeris pirmininkas Nehru kalbėjo masiniame mitinge. Sužeista apie 50 žmonių. Policijos nuomone atentatą surengė komunistai.

— Čekoslovakijos, Lenkijos ir Vengrijos komunistų kontroliuojama spauda nė vienu žodžiu neužsimena apie popiežiaus dekretą, ekskomunikuojantį katalikus — remiančius komunizmą.

— Ryšium su Guatemalos armijos viršininko nužudymu, sostinėje prasidėję neramumai.

Streikai Australijoj

Streikai Australijoje žymiai pasunkino Australijos ūkinę būklę. Kuro ministeris W. Achley viešai pareiškė, kad angliakasių streikas Australijoj yra dalis komunistų plano, kurio tikslas palaužti Didžiosios Britanijos imperijos ūkį.

Politiniai sluoksniai žada artimiausiu laiku paskelbti reveliacines žinias, apie išdavikišką komunistų veiklą Australijoje.

Dabar streikuoja 23,000 angliakasių, bet pritrūkus anglių pramonei, be darbo liko apie pusė milijono darbininkų.

Amerikos Lietuvių Savaitė

KULTŪRININKŲ KADRAI DIDĖJA

Laikau malonia pareiga pasakyti, kad Tėvynės Mylėtojų Draugija jau susilaukė daugelio žymių naujalietuvių, jų tarpe: Dr. Jonas Balys, dr. Dagys, dr. inž. Gimbutas, dr. Gimbutienė, dr. P. Pamataitis, dr V.ileišis, dr. Severinienė, inž. Vasys ir eilė kitų profesionalų, keletas rašytojų, žodžiu, akademikai, juristai ir menininkai naujalietuviai pamažu didina mūsų draugijos narių skaičiu. Labai daug ir iš tolimesniųjų vietų, kaip pavyzdžiui, gen. Raštikis ir jo žmona, nesenai apsigyvenę Califonnijoje, stojo į Tėvynės Mylėtojų Draugiją. Tikimės, kad netolimoje ateityje naujalietuvių skaičius žymiai padidėsiąs mūsų draugijoj ir mūsų kultūrinė veikla sustiprės.

TMD durys atdaros visiems mūsų naujalietuviams. Tikimės, kad jie ras mūsų draugijoj daug draugų, prietelių ir savo naujame gyvenime galės pritaikyti savo gabumus. Tėvynės Mylėtojų Draugija Amerikoje ikurta prieš 53 metus, ši draugija išlaikė mūsų garbingųjų "Aušros" ir "Varpo" tradicijas, paruošė amerikiečiams lietuviams vadus, visuomenininkų kadrus, dabar susilaukė taurių tautiečių ir galės žymiai sustiprinti mūsų kultūrinę veiklą. Planuojamas literatūros leidimas ir platinimas.

Todėl aš nesu nusivylęs naujalietuviais. Aš laukiu jų susibūrimo Tėvynės Mylėtojų Draugijoje. Prašau visus TMD skyrių narius priimti mūsų naujalietuvius ne tiktai nuoširdžiai, bet parodyti jiems savo palankumą ir visokiariopai pagelbėti jiems įsikurti.

W. M. Chase
TMD Pirmininkas

UŽSIRAŠĖ VIENYBĘ

S. Norwalk, Conn. — Neseniai man teko susitikti jauną, Amerikoje gimusį ir augusį, armijos kapitoną Adolfą Dugell, kuris čia turi gražų restoraną ir barą. Jis man padavė 4 dolerius ir prašė jam užrašyti Vienybę. Tai sąmoningas lietuvis biznierius, kurį iš savo pusės mes taip pat turime remti. Jo biznio vieta: 26 Monroe St., prie pat geležinkelio stoties. Užkliuvę į mūsų miestą, atsilankykite pas šį simpatingą tautietį. **K. Verba**

MINĖJO TRAGEDIJOS SUKAKTĮ

Philadelphia, Pa. — Philadelphiečiai lemtingojo birželio įvykius, kurie taip skaudžiai palietė mūsų tautą ir lietuvius minėjo dvejais atvejais. Birželio 26 d. visose lietuvių parapijose buvo atlaikytos ypatingos pamaldos, į kurias atsilankė itin daug seniau įsikūrusių lietuvių. Neatsiliko nė tremtiniai. Pažymėtina, kad šv. Kazimiero parapijos misiose giedojo solo ką tik atvykusi Lietuvos Operos dainininkė Juzė Augaitytė.

Viešas gi minėjimas, kada maskoliai pradėjo planingai lietuvių tautos naikinimą, kada tūkstančiai lietuvių vos nuo lopšio, neišskiriant nė paliegėlių senelių buvo tremiami į jau carų laikais lietuviams nesvetimą Sibirą, įvyko liepos 1 d. svetingoje Muzikalinėje salėje, kurią malonūs šeimininkai leido nemokamai pasinaudoti. Pats minėjimas, nežiūrint į darbo dieną, sutraukė daugiau negu 400 klausytojų. Kukliai, bet skoningai papuošta salė patraukė malonius atsilankėlius. Minėjimą pradėjo p. Kupetis, kuris trumpai nurodė šio minėjimo tikslą. Po Amerikos himno, kurį sugiedojo susirinkę, p. Mickūnui pritariant fortepionú, inž. A. Jurskis, Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune docentas, prabilo į susirinkusius savo trumpa, bet ugninga kalba, apibūdinęs Lietuvos tragediją. Adv. St. Mankas savo išsamioje kalboje nurodė būdus, kaip turėtų prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo seniau Amerikoje apsigyvenę ir čia gimę.

Meninę dalį atliko Lietuvos Operos dainininkė Juzė Augaitytė ir koncertmeisteris — violenčelistas Mykolas Saulius, šv. Kazimiero parapijos vargonininkui p. Mickūnui maloniai pritariant fortepionu. Pasirinkti dalykai pilnai atitiko savo dvasią minėjimo paskirčiai. Nenuostabu, kad daugelio akyse ištryško gaili ašara. Nors minėjimo dalyviai ir buvo iš anksto prašomi nereikšti savo jausmų katutėmis, bet entuziazmo pagauti, netesėjo: salė prakiuro katučių jūroje.

Minėjimo pradžioje čia gimęs dr. kun. P. Statkus jausmingai ir gražia lietuvių kalba atkalbėjo maldą.

Pabaigoje adv. Mankas, susirinkusiems pilnai pritariant, perskaitė atitinkamą rezoliuciją ir, salėje didingai skambant Lietuvos himnui, minėjimas buvo baigtas.

Pats minėjimas buvo gražiai ir tvarkingai pravestas. Atsilankiusiems paliko gilų įspūdį.

**
*

Grįžo Tribulai. Po ilgesnės viešnagės Floridoje ir kitur, grįžo B. J. Tribulas, Woodland Cafe sav. Malonu pažymėti, kad Tribulas yra didelis lietuviškos spaudos draugas ir jos rėmėjas.

Algirdas Januška

SUSITUOKĖ

Philadelphia, Pa. — Liepos 3 d. susituokė Juozas Jeskelevičius su Darata Ginkevičiūte. Šauni vestuvių puota įvyko Lietuvių Muzikos Salėje. Jauna porelė medaus mėnesį praleisti išvyko į Kanadą.

Jaunikis Juozas yra uolaus veikėjo Juozo Jeskelevičiaus sūnus.

Liepos 4 d. susituokė Juozas Jusčius su kitataute mergina. Juozas yra sūnus Juozo ir Elenoros Jusčių, valgyklos savininkų, 63rd St. ir Woodland Ave.

Jaunavedžiams linkiu laimingo gyvenimo.

R. Senuolis

LIETUVIŲ RADIJO KLUBAS DETROITE

Dideliu veiklumu pasižymi čia Lietuvių Radijo klubas, kuris yra įsteigtas pernai. Daugiausia Helen Rauby pastangomis, klubas, į kurį įeina beveik visi veiklesnieji lietuviai, turi narių daugiau, kaip 300.

Klubas turi šeštadieniais radijo pusvalandį, kuris lietuviškos visuomenės yra mėgiamas. Neseniai klubo vadovybė yra suorganizavusi chorą ir pakvietusi apmokamą, gabų chorvedį muz. Br. Budriūną. Klubo susirinkime, kuris buvo įvykęs liepos pradžioj, nutarta daryti žygių, kad būtų radijo pusvalandis ir vidury savaitės. Be to, nutarta artimiausiu laiku įrengti Detroite svetainę.

Liepos 24 d. įvyksta "Birutės darže" su dideliu susidomėjimu laukiamas piknikas. Be kita ko, pirkę tikietus, galės laimėti dovanas

IŠ WATERBURY

Mkt. Jadvyga Stulginskaitė išvyko 2 mėnesiams atostogų į Europą — Prancūziją, Belgiją, Olandiją, Austriją ir Italiją. Jei pavyks, aplankys ir tremtinius Vokietijoje.

Domas Penikas iš Betlehem persikėlė į Worcester, Mass., kur dirbs "Amerikos Lietuvje".

Antanas Bulota, tremtinys, įeina į ALTS sk. valdybą sekretoriaus pareigoms, buv. sekretoriui D. Penikui išvykus kitur.

Dr. Mykolas ir Alena Deveniai, kaip praneša "Waterbury American", pirko netoli 50.000 dolerių vertės 230 akrų su trobesiais ūkį, kur įkurdins atvykstančius tremtinius — intelektualus. **Vl. Vr.**

KEARNEY LIETUVIŲ VEIKLA

Iš šios lietuvių kolonijos maža žinučių sutinki laikraščiuose, o vis tik čia yra tvirta lietuvių kolonija. Čia gerai veikia lietuvių parapija, klebono kun. L. Voičekausko, ir kun. D. Pociaus vadovaujama. Yra Lietuvių Politikos Klubas ir Lietuvių Amerikos Piliečių klubas, kurių pusmetiniai susirinkimai įvyko praeitą savaitę. Šių abiejų klubų turtas siekia — daugiau kaip 150,000.00 dolerių. Šie klubai bene bus tvirčiausi visoje N. J. valstybėje. Vyčių kuopa puikiai laikosi finansiškai ir pasižymi savo darbštumu. Sumanios Vyčių p-lės išleidžia mėnesinį laikraštuką. Čia gyvuoja visoje N. J. valstybėje žinoma Lietuvių Taupymo ir Paskolų Draugija vardu **"Schuylers"**. Ji tuo pasižymi, kad moka aukštus nuošimčius už įdėtus pinigus. Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugija taip pat su tvirtu iždu, apvalyta nuo komunistų.

Šiomis dienomis baigti lietuviškos laidotuvių įstaigos 24 Davis Ave. Kearny statybos darbai. Tai moderniška patogioje, lietuvių apgyventoje vietoje, įstaiga, jos savininkas yra plačiai žinomas lietuvis laidotuvių direktorius J. M. Buyauskas. Ši nauja įstaiga ne tik patogi nelaimei ištiktiems lietuviams, bet ir pagražina Kearny lietuvių koloniją.

Vietos gyventojas

TREMTINIŲ GELBĖJIMO DARBAS

Š. m. liepos 9 d. BALF-o direktorė, gerb. Julia A. Mack, iš Worcesterio, prisiuntė BALF-o Centrui čekį sumoje $4,500.00 mūsų tautiečių tremtinių gelbėjimo tikslams. Tai didelė parama BALF-ui, ypač šiuo metu, kada tremtinių pervežimas vyksta sparčiu tempu ir kada pinigai yra labai reikalingi tiek šalpos, tiek imigracijos planams vykdyti.

Visų šelpiamųjų vardu BALF-o Valdyba pareiškia gilią padėką p. Julijai A. Mack, vajui vykdyti komitetui ir visiems Worcesterio aukotojams, kurie nesigailėjo nei darbo, nei laiko, nei lėšų sėkmingai pravesti Tag Day, o taip pat surengti koncertą BALF-o rinkliavai padidinti.

Jei taip mūsų skyriai ir organizacijos pasidarbuotų ir kitose vietose, tai tremtinių imigracija dar sėkmingiau tvarkytųsi, o likusiems tremtyje lietuviams nereikėtų tiek vargti ir sielotis dėl rytojaus.

**
*

Gerb. Antanas Orentas iš Furnace, Mass., gavęs iš BALF-o aukų lapus, parinko lėšų savo apylinkės gyventojų tarpe. Jis kreipėsi ne tik pas lietuvius, bet ir pas palankius kitų tautybių amerikiečius.

Jo duktė,* prisiųsdama aukas ir aukotojų sąrašus, rašo: "Mano tėvelis norėjo dar daugiau parinkti aukų tremtiniams gelbėti, bet pastaruoju metu sunegalavo ir turėjo rinkimo darbą nutraukti. Todėl prisiunčiamas surinktų aukų čekis sumoje $91.00 ir kartu aukotojų sąrašai".

Visų šelpiamųjų tremtinių vardu BALF-as dėkoja mūsų tautiečiui Antanui Orentui už jo triūsą ir pasišventimą, o taip pat visiems aukotojams, parėmusiems jo vykdomą rinkimą.

**
*

Mūsų tautietis J. Matulionis, gyvenąs Flemington, N. J., gavęs iš BALF-o aukų lapą, apėjo savo pažįstamus ir parinko aukų tremtinių gelbėjimo reikalams. Surinktas aukas viso $85.00 prisiuntė BALF-ui su laišku:

— Kiek laiko turėdamas, pavažinėjau po savo apylinkę ir parinkau aukų. Pas mus mažai lietuvių, bet buvo ir svetimtaučių, kurie atjautė tremtinius ir aukojo.

BALF-as dėkoja geradariui J. Matulioniui už jo pasišventimą. Kad daugiau būtų tokių rinkėjų, tai tremtinių reikalai žymiai geriau ir lengviau būtų sprendžiami.

BALF-o Centras

BRANGUS TAUTIETI, ar jau esi ištiesęs pagalbos ranką savo broliui tremtyje? Užpildyk blankus ir siųsk BALFui. Būsi laimingas, atlikdamas gailestingumo darbą.

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

Liepos 3 d., laivu "General Howze" į New Yorką atvyko:

Abelkis ir šeima, Chicago, Ill. — Aukštuolis P., Worcester, Mass. — Bajalis V. ir A., Philadelphia, Pa. — Barauskas K. ir šeima, Chuala Vista, Cal. — Bareiša E. ir S., Chicago, Ill. — Barmus L. ir šeima, Chicago, Ill. — Barzdukas S. ir šeima, Avon Lake, Oh. — Blazaitis V. ir šeima, Waterbury, Cn. — Bortkevičius M., Philadelphia, Pa. — Būkys A. ir šeima, Cleveland, Oh. — Butkus H. ir šeima, Chicago, Ill. — Buzas A., Millersburgh, Oh. — Čigas J., Chicago, Ill. — Dalinkevičiūs K., Pittsburg, Pa. — Danglerienė O. Cleveland, Oh. — Dičius M,, Chicago, Ill. — Dundulis K., Chicago, Ill. — Dzirvonas A. ir M., Chicago, Ill. — Elsbergas A. ir V., Chicago, Ill. — Gamziukas P. ir šeima, Buffalo, N. Y. — Gamziukas B. ir A., Chicago, Ill. Garnienė B., Philadelphia, Pa. — Gauranskis A., Chicago, Ill. — Gerbutavičius S., E. Chicago, Ind. — Giedraitis A. ir šeima, New Britain, Cn. — Grigalauskas P., Lewiston, Me. — Jasas V., Chicago, Ill. — Jasinskas J. ir šeima, Ludington, Mich. — Jasinskas J. ir L., Boston, Mass. — Jasiulevičius J., Coupeville, Wash. — Jatulis V., Worcester, Mass. — Jonkutė A. Chicago, Ill. — Jonynas K. ir šeima, Orland Park, Ill. — Lozaitytė P., Baltimore, Md. — Juška J. ir šeima, Chicago, Ill. — Kaminskas K. ir M., Caledonia, Vt. — Kazlauskaitė M. Great Neck, N. Y. — Končius J., Oak Harbor, Wash. — Končiūtė E., Philadelphia, Pa. — Košubienė A., Grand Rapids, Mich. — Krasauskas V. ir šeima, Chicago, Ill. — Kuknaitytė E. Brooklyn, N. Y. — Kulvelienė S., Brooklyn, N. Y. — Landsbergis J. ir šeima, Brooklyn, N. Y. — Lapinskas S., Worth, Ill. — Laučienė J., Buffalo, N. Y. — Leipus P. ir šeima, Chicago, Ill. — Laukaitis S. ir M., Indianopolis, Ind. — Lukaševičius J. Huntington, N. Y. — Lingis V. ir A., South Lyon, Mich. — Mackelytė L. ir R., Mt. Pleasant, Pa. — Macijauskas V. ir šeima, Philadelphia, Pa. — Mikėnas E., Elizabeth, N. J. — Miškinis N. ir šeima — Detroit, Mich. — Nagas V., Chicago, Ill. — Narkevičius L., Brooklyn, N. Y. — Narkeliūnas A., Waterbury, Cn. — Nemanis, F., White Cloud, Mich. — Olšauskas A. ri F., Detroit, Mich. — Paršelis L., Long Island City, N. Y. — Pabriežа L. ir A., Freehold, N. J. — Paškevičius J. ir šeima, Elgin, Ill. — Paulionis B., Chicago, Ill. — Rakštys J., Orland Park, Ill. — Ramanauskas P., Brockton, Mass. — Ramanauskas K. ir šeima, Detroit, Mich. — Rauba F., New Hampshire — Raudys A., Chicago, Ill. — Ražutis M., Chicago, Ill. — Rudys S. ir šeima, Chicago, Ill. — Šablevičius J., Bridgewater, Mass. — Sakalauskas A. ir M., Brokton, Mass. — Ščiukas V., Rochester, N. Y. — Šereika B., Fort Johnson, N. Y. — Skrinska J. ir šeima, Albion, N. Y. — Šlapelis S. Chicago, Ill. — Stalgys A., Nanticoke, Pa. — Staniškis J. ir šeima, Avon Lake, Oh. — Strazdas P., Philadelphia, Pa. — Simonovič M. ir A., Milford, Del. — Skarupka, M., Santa Paula, Cal. — Smelstorius M. ir A., Yonkers, N. Y. — Šuopis A. ir šeima, Chicago, Ill. — Tamošauskas V. ir šeima, Pittsburgh, Pa. — Tamulis E., St. Louis, Ill. — Tautvilas N. ir šeima, Camden, N. J. — Urbonavičius V. ir šeima, Chicago, Ill. — Vaitkevičius V., Dayton, Oh. — Vaitkus J. ir šeima, Chicago, Ill. — Valonis A. ir Z., Chicago, Ill. — Varevičius A. Suoyerville, Pa.

LĖKTUVU ATVYKO 7,000-TASIS LIETUVIS TREMTINYS

Birželio 29 d. dviem lėktuvais iš Vokietijos į New Yorką atskrido 41 lietuvis. Pagal DP bilių viso jau atvyko 7037 lietuviai.

IEŠKOMA

Aš, Pulkarija Ruzgaitė, po vyru Urbutienė, ieškau savo pusbrolio Stanislovo Butkaus iš Dagių kaimo, Renovospilės.

Aš esu Noberto ir Onos Ruzgų duktė iš Butikių kaimo, Renovospilės ir Sedos parapijos. Prašau jį, jo seseris, ar jo pažįstamus atsišaukti laišku:

Mrs. P. Urbutis
7216 S. Rockwell
Chicago 29, Ill.

Philadelphia, Pa. Zoologijos sodo milžiniškas vėžlys, atgabentas iš Galapagos, tinka net pajodinėti...

CASTLE INN
CHARLES J. WASIKONIS, sav.
Salės vestuvėms, bankietams ir priėmimams.
Geras maistas, Brangvyniai ir likeriai.
8506 OLD YORK ROAD JENKINTOWN, PA
Tel. Oconetz 9058

PAULONIS MOTOR COMPANY
A. F. Paulonis, Sav.
Plymouth, Dodge Automobiliai, Dodge Sunkvežimiai
Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatų dalys ir taisymas
521 - 23 E. CENTRE STREET
Telefonas: 2786 SHENANDOAH, PA.

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, Sav.
Viena iš didžiausių skerdyklų ir mėsos paskirstymo įmonių
137 FRANKLIN AVENUE
Tel.: 4-6185 - 6186 SCRANTON, PA.

JONAS STIRNA
Restoranas ir Baras
Tai vieta, kur susitinka visi žymiausi
Scrantono lietuviai ir kitataučiai.
120 W. MARKET STREET
Telefonas: 3-9681 SCRANTON, PA.

WATERBURY, CONNECTICUT

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

JOHN STREET PACKAGE STORE
Didžiausias DEGTINĖS, VYNO, ALAUS ir kitokių GĖRIMŲ PASIRINKIMAS
Peter G. Vitas ir Leon Raskauskas, Sav.
45 John Street Tel.: 3-6669

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Streeet Tel. 3-9932, 3-6864

Empire Laundry
17-35 Myrtle Street
LYNN, MASS.

Sunkist Bakery
Lietuviška
DUONA IR TORTAI
Vladas Krasauskas, sav.
93 Exchange Street
Lawrence, Mass.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

TAUPYKITE PAŠTU

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
204 NORTH BROAD STREET
PHILADELPHIA 2, PA.
STATEMENT OF CONDITION AS OF DECEMBER 31, 1948
ASSETS
First Mortgage Loans — $4,756,387.28
Liens on Passbooks — 16,448.00
Properties Sold on Contract — 1,212.21
Federal Home Loan Bank Stock — 100,000.00
Cash on hand and in Banks — 468,613.19
Office Building and Equipment — 53,974.00
Deferred Charges — 4,144.88
$5,393,991.16
LIABILITIES
Members' Share Accounts — $4,809,488.36
Advances from Federal Home Loan Bank — 200,000.00
Loans in Process — 27,080.00
Other Liabilities — 3,992.81
Specific Reserves — 1,725.97
General Reserves — $180,000.00
Undivided Profits — $170,705.96 — 350,705.96
$5,393,991.10
CHARLES S. CHELMSEY, President.
R. UZUMECKI, Secretary.

DIVIDEND NOTICE
2½% PER ANNUM
Payable Dec. 31
Accounts insured up to $5000
LIBERTY FEDERAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
204 NORTH BROAD STREET
AT RACE ST. SUBWAY ENTRANCE
ASSETS $5,000,000

NEW BRITAIN, CONN.

Bill's Restaurant
Vytautas Degutis, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies maistas.
Šokiai šeštadieniais ir sekmadieniais
810-814 Stanley Street

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
Įvairiausi gėrimai, pirmos rūšies maista
31 Spring Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8288

A. P. KARLONAS
Laidotuvių Direktorius
280 Chestnut Street
Tel.: 9-1181

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

Pažinkime vieni kitus

VIENYBĖS ANKETA NAUJAI ATVYKUSIŲ REIKALU

Douglas T. Mitchell

Scarsdale, N .Y.

Jų padėtis nėra ir nebus bloga

Pas mane daug jų ateina. Kai kurie pasisako, kad jie buvo direktoriais, referentais ar kitokiais viršininkais. Tai aš jiems tokiu atveju atsakau:

— Labai gerai, kad jūs buvote aukštuose postuose. Bet man svarbiausia rūpi ką jūs mokate dirbti?

Ir taip dažniausiai pasidaro, kad nors ir labai garbingam asmeniui, jei tik jis neturi kokios nors praktiškos specialybės, tenka pasiūlyti paprastą darbą. Šitokia padėtis daugeliui atrodo nepakenčiama.

Bet svarbiausia nusimena tie, kurie čia atvažiuodami manė, jog Amerikoje jau gatvės auksu nuklotos. Tik reikia paimti ir auksas tavo. Kai kas taip naiviai apie Ameriką galvojo, lyg būtų tikėjęs, kad auksas čia auga. Bet štai, matote, net 40 dienų nebuvo lietaus ir net piktžolės nustojo augti...

Tiesa, Amerika yra didelių galimumų šalis. Bet reikia mokėti tuos galimumus išnaudoti. Visiškai žalias, kaip mes sakome "grinorius" pirma viso ko turi iš naujo mokytis gyventi.

Pas mus anksčiau atvažiuodavo grinoriai iš "krajaus" Dabar "krajaus" nebėra. Dabar pas mus daugiausia atvažiuoja nauji ateiviai iš antrosios Amerikos — iš amerikiečių valdomos Vokietijos zonos. Jie jau kitokie žmonės. Bet ir jie nepažįsta nei Amerikos, nei čionykščio gyvenimo.

Vienas naujai atvykusių mane klausia:

— Kur gi jūsų milijonieriai gyvena?

— Mes esame milijonierių rajone. Čia jie gyvena, — atsakau jam.

— Kaip jie gali tokiuos mažuose namuose gyventi? Kur jų palociai. Mes ten namie turėjome rūmus, turėjome dvarus.

Aš esu tos nuomonės, kad geriau turėti dvarus galvoje. Ir išaiškinau, kad Amerikos žmonės, jų tarpe ir milijonieriai, ne tiek išviršiniu puošnumu, kiek praktiškais patogumais rūpinasi. Didelių namų, kad patogiai gyventi, visiškai nereikalinga.

Naujai atvykusių padėtis nėra ir nebus bloga. Jie pirma viso ko turi padėkoti Dievui, kad ištrūko iš tos peklos. Šioje žemėje jie galės pradėti naują ir gražų gyvenimą. Čia jie darys ir galvos ne taip, kaip jiems kas nors įsako, bet taip, kaip jie patys nori. Svarbiausia tik reikia įsidėmėti vieną paprastą taisyklę: būk kitiems žmonėms lygiai toks, kokie tavo nuomone tau kiti žmonės turi būti. Tada bus viskas tvarkoje. Ir mes visi būsime vienas kitam draugai.

Naujai atvykusieji turi sau nuspręsti, kad jie čia atvyko jau pastoviai gyventi ir dirbti. Visos baisenybės pasibaigė. Ir reikia džiaugtis, kad jie išsivadavo iš tos propagandos, kuri kursto vienas kitą dėl nuomonių ar įsitikinimų skirtumo užmušinėti. Čia visi padorūs žmonės gali ramiai gyventi ir ramiai, niekeno netrukdomi, dirbti.

Pabaigoje norėčiau priminti mažą taisyklę. Čia pirma reikia dirbti, o paskui galvoti apie valgį. Jei kas supainiotų šią taisyklę, susidarytų nesmagumų. O kas tos taisyklės laikysis, bus neblogai.

Juozas Garšva

Brooklyn, N. Y.

Jie mūsų pagelbininkai.

Man nesvarbios smulkmenos, apie kurias kiti kalba. Aš tiesiai galiu pasakyti, — džiaugiuos juos matydamas šioje šalyje. Nedaugelis numano, kaip mums patiems yra svarbus jų čia atsiradimas. Tik po kiek laiko mes pamatysime, kaip daug jie įneš į mūsų gyvenimą.

Aš sakau, — jie dideli mūsų pagelbininkai. Pirmiausia jie padės mums apsivalyti nuo kenksmingos bolševikų įtakos lietuvių tarpe.

Juk mūsų žmonės pasidavė, kalbu čia apie tą dalį lietuvių, kurie apmulkinti jų spaudos, komunistinei įtakai visiškai nepažindami komunizmo nei teorijos, nei praktikos. Paviršutiniai šūkiai ir gražūs melagingi žodžiai pavilioja žmones. Iš tolo ir nauja tvarka Lietuvoje ir viskas, kas ten dedasi, per tos spaudos ružavus akinius žiūrint, neatrodo baisi. Ir lig dipukų atvykimo, pas mus dauguma neturėjo tikrų "įrodymų". Nes ir tie, kurie bolševikinę tvarką gyrė, ir tie, kurie ją peikė, viską sprendė iš spaudos ar per tarpinius pranešimus. Lig šiol komunistuojantieji galėjo netikėti ar atkirsti, kad čia tik priešinga komunistams propaganda. O dabar, kai atvyko šie nauji žmonės, kurie pergyveno bolševikinį pragarą, mums parodo, jau nenuginčijamai tikrą bolševizmo veidą.

Bolševikai skelbdavo, kad išgabeno iš Lietuvos per tuos vežimus tik liaudies priešus. O štai, naujai atvykęs, vaizdžiai atskleidžia, kad išgabenti mūsų pačių giminės ir artimi žmonės visai nekaltai, jokie liaudies priešai, ramūs ir politikoje nedalyvavę piliečiai, tik geri lietuviai ir tautiškai susipratę. Jie nupasakoja į kokią vergiją patenka mūsų ūkininkai, suvaryti į kolchozus. Jie kalba aiškiais faktais, gyvenimo pavyzdžiais, kurių jokia propaganda nesugriaus. Tuo būdu mes visi ir pirmoje eilėje anie komunistų apmulkintieji, įsitikinsime, kaip toli tikrovė nuo bolševikinės propagandos.

Šitą uždavinį naujai atvykusieji puikiai atlieka. Jie yra mums labai svarbūs ir aš džiaugiuos, kad jų pagalba mūsų išeivija atsikratys svetimos ir labai kenksmingos bolševikinės įtakos daliai mūsų žmonių.

O mūsų lietuviškosios organizacijos ir visas lietuvybės išlaikymo Amerikoje reikalas, su naujais ateiviais žymiai sustiprės.

Man teko su daugeliu iš naujai atvykusių kalbėtis ir jie padarė man gerą įspūdį. Visi, kurie jiems padeda įsikurti, labai gerai daro. Juk tai mūsų pareiga padėti savo broliams patekusiems į sunkumus.

ARGENTINOS LIETUVIAI

Mūsų korespondento laiškas iš Buenos Aires

Laikoma, kad Argentinos lietuvių kolonija savo didumu yra antroji po Šiaurės Amerikos. Skaitoma, kad čia gyvena 40,000 lietuvių. Tremtinių turime apie 500. Beveik visi lietuviai gyvena Buenos Aires-Avellanedos miestuose, praktiškai, viename mieste.

Bet su širdgėla tenka pažymėti, kad lietuvių kolonija dabartiniu metu nebėra tokia veikli. Prieš 12 — 15 metų Argentinos lietuvių kolonija buvo daug energingesnė ir veiklesnė. Juk 1935 metais Buenos Aires mieste ėjo šie lietuviški laikraščiai: P. A. Žinios — Tautininkų, Švyturys — katalikų, Argentinos Aidas — tautininkų, Darbininkų Tiesa — anarchistų, A. L. Balsas (tuo laiku simpatizavo komunistams, Išeivis — specialiai nukreiptas prieš tautininkus, — ir komunistų Momentas. Dabar liko tik du lietuviški laikraščiai: Laikas (mėnesinis katalikų žurnalas) ir A. L. Balsas, nuo šių metų virtęs mėnesiniu. Tokiu būdu Argentinos lietuvis liko be dažnesnio lietuviško laikraščio. Dar prasčiau, kad užsisakyti lietuviškų laikraščių iš kitur negalima, nes nuo pereitų metų uždraustas pinigų išsiuntimas į užsienį. Muzikos mėgėjai, jau gerokas laikas, kaip negauna lietuviškų plokštelių, o Šiaurės Amerikoje juk jų daug yra prigaminta. Kultūrinis bendradarbiavimas tarp įvairių lietuviškų kolonijų galėtų būti išplėstas. Privalėtume surasti formą, kuri jungtų Šiaurės Amerikos, Kanados, Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus, Venezuelos, Australijos, Vokietijos, Anglijos ir kitų kolonijų lietuvius. Privalėtume geriau pažinti vieni kitus. Žinoma, lietuviškoji spauda šiam tikslui daug patarnauja, bet, žiūrint iš praktiškosios pusės, galima būtų paklausti, ką Kanados lietuviai žino apie Brazilijos lietuvius ir atvirkščiai.

Dar viena šalis visų užmiršta, tai... Kuba. Juk savu laiku į Kubą daug lietuvių emigravo. Ten lietuviai ekonomiškai gal ir gerai įsitvirtinę, bet, kiek atrodo, kultūrinio ir organizacinio veikimo nematyti.

Tiesa, dabartiniu laiku yra svarbesnių dalykų. Šiandien pats opiausias reikalas, tai lietuvių atsikvietimas iš Europos į Amerikos žemyno valstybes. Didesnio lietuvių skaičiaus važiavimas į Šiaurės Ameriką yra be galo džiuginantis reiškinys.

Kai lietuviai baigs išemigruoti iš Europos, teks atkreipti dėmesį ir į kitur gyvenančius lietuvius. Tautiniu atžvilgiu nėra tas pats gyventi išsisklaidžius po platųjį pasaulį, arba susiburti, kiek galima, didesniam skaičiui lietuvių Šiaurės Amerikoje. Pietų Amerikoje, t. y., Brazilijoje, Argentinoje ir Urugvajuje gyvena apie 100,000 lietuvių. Vis tik drįsčiau tvirtinti, kad kas dešimtas lietuvis iš Pietų Amerikos norėtų patekti į Dėdės Samo žemę.

Vl. Veselauskas

Naujas estų laikraštis

New York (LAIC) — Nuo birželio 11 d. pradėjo eiti naujas savaitraštis estų kalba, **Vaba Eesti Sona.** Redaguoja senas amerikietis, August Waldman. Ligi šiol estai leisdavo tiktai mėnesinį žurnalą "Meie Tee", kuris seniau turėdavo ir anglų kalbos skyrių.

Anglijos lietuviai perka namus

Negalima sakyti, kad Anglijoje gyventi būtų taip bloga, kad reiktų iš čia keltis. Perkamės ir mes namus, nemažiau, kaip Kanadoj. Beveik kiekvienas viengungis, dvejus metus labai taupęs, čia galėjo pirkti namus. Įmokama 20%, paskui išsimokant labai lengvomis sąlygomis: po 5 svarus per mėnesį. O gi netaupant, — nesvarbu, koks uždarbis, — išleisti pajėgiame. Metalo fabrike dirbęs vyras per metus į rankas gavo 400 svarų, o metų gale jis dar skolos turėjo. Hotelio valytojas gi iš mažo atlyginimo per dvejus metus pasidėjo bankan 300 svarų ir šiandien pats vienas gali pirktis namus. Ir perkame ir pirksime! Jei vyriausybė išplės mažesnių ūkių skatinimo programą, pirksime ir ūkius. O kuriam gi krašte ūkininkui geresnės perspektyvos, kaip Anglijoje?

Didžiausias inteligentijos nuošimtis nejuodą darbą dirba kaip tik Anglijoje, ne Kanadoj ir ne JAV. Mūsų gydytojai jau dirba ligoninėse, savo specialybėj, kas pradžioj atrodė neįmanoma.

Organizuojami lietuviai žurnalistai Anglijoje

Didžiosios Britanijos spaudos darbuotojai, susirinkę Londone, D. B. L. S-gos patalpose, liepos 2 — 3 dienomis, nutarė įsteigti L. Ž. S-gos D. Britanijos skyrių. Suvažiavimo dalyviai pasirinko laikytis S-gos užsibrėžtų tikslų ir dirbti pasaulio lietuvių spaudos darbuotojų gretose dabarties Tėvynės kančių atskleidimui laisvajam pasauliui ir sėkmingesnei kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Suvažiavimo dalyviai išreiškė pageidavimą, kad Lietuvių Žurnalistų Sąjunga taptų viso pasaulio lietuvių žurnalistų jungiančiuoju vienetu.

Šia proga sveikiname visus kolegas lietuvius žurnalistus, kovojančius dėl Lietuvos laisvės bei garbės, taipogi ištremtuosius į Sibirą.

Kun. J. Kuzmickis
Suvažiavimo Prez. Pirmininkas
K. Barauskas
Suv. Prez. Sekretorius

Kiek slibinui galvų
Tiek žemėje maskvų

Jei Bimba būtų caras,
Aš būčiau jo šuva.
Tegu tik, vyrai, daros
Iš Brooklyno Maskva.

Visus parduot mus mano
Visoki čia šnipai.
Ei, Brooklyne, tu mano,
Jau tu Maskva tapai!

Per mažą Maskvai vietos —
Tad kurias ji čionai.
(Gal greit jau ir sovietuos
Ims kurtis brooklynai?)

Gražiai čia siaustų maras,
Graži būt velniava.
Tik Bimba dar ne caras,
O aš — dar ne šuva.

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

RESTORANAS - BARAS
E. LAURUTIS, savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, GERI UŽKANDŽIAI
3400 N. 10th STREET — PHILADELPHIA, PA.

JOHN STARAHS
Restaurantas ir Baras
34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.) — Philadelphia, Pa.

HUNTINGDON CAFE, INC.
B. Naujokas, *Prez.* — Nell Naujokas, *Sekr. Ižd.*
DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS
Geriausia valgykla apylinkėje
918 W. HUNTINGDON ST.
RAdcliffe 5-9745 — PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

JIM'S TAVERN
ANNA IR JIM WICKIS, sav.
GĖRIMAI IR VALGIAI
Žuvies maistas — mūsų specialybė
2500 S. DEWEY ST., PHILADELPHIA, PA.
Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valančienė, sav.
PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST. — PHILADELPHIA, PA.
Tel. STevenson 2-5625

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street — Philadelphia, Pa.

BARON'S BAR

W. Baranauskas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: GR 3-9995

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562

STAR GRILL
JONAS UKNAS, sav.
Vynas - likeriai - alus
608 N. 11th STREET

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga
VYNAS, LIKIERIAI, ALUS
Raymond Valikonis, sav.
MOUNT VERNON and 12th St. Cor.
Tel. 5-8891

A. MIEŽIS
Alus, degtinė ir vynas
2207 N. 2nd STREET
Regent 9-4156 — Philadelphia

WINIFRED'S
MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
W. Jankauskienė, sav.
3409 Walnut St. Philadelphia.
EVergreen 2-3961

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street

Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(pusė bloko nuo Frankford ave.)
Tel. JEfferson 3-2328

LIETUVIŠKAS
Restoranas ir Baras
VLADAS SVIKLA, sav.
Gėrimai ir užkandžiai
2637 E. ONTARIO STREET

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street — Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street — Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME
PHILADELPHIA 34, PA
2016 E. ALLEGHENY AVE.,
Tel.: GA 3-1411
✣
Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.
FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

Providence Auto Supply Co.
L. J. SAVITSKY, Sav.
Įvairūs elektros reikmenys, sporto dalykai, žaislai ir kit. metaliniai pabūklai
201-205 W. MARKET ST.
Tel.: 9206 — Scranton, Pa.

BILL'S CAFE
Vincas Tamulaitis, Savininkas
ALUS, DEGTINĖ IR VYNAS
PIRMOS ROŠIES MAISTAS
ir draugiškas patarnavimas
282 E. MARKET ST.
Tel.: 3-9891 — Wilkes-Barre, Pa.

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA.
P. O. SILVER CREEK, PA.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Penktadienis, 1949 m. liepos 22 d.

Streikai — tarpvalstybinės politikos veiksniai

Nuolat spauda praneša apie streikus, vykstančius vienu metu įvairiose šalyse. Didelius sunkumus streikai sudaro Anglijos valstybės ūkiui. Streikuoja ir Italijos, Prancūzijos ir kitų Europos kraštų darbininkai. Streikai siaučia taip pat Japonijoje, Australijoje, net Havajuose ir čia pat pas mus streikai nesibaigia ar kepėjų, ar auto šoferių ar kitokių sričių darbininkų. Prie to mes esame pripratę ir tokie reiškiniai jau nejaudina visuomenės.

Tik paskutinių metų streikai jau pasidarė įtartinai dažni ir savotiškai "suderinti." Jie užsiliepsnoja greta vienas kito. Jų priežastys, jei ir pagrindžiamos ekonominiais motyvais, tai jų pradžia dažnai esti labai nelaukta. Visai aišku, kad veikia pašalinė jėga, kuri tyčia pakursto darbininkus kaip tik dabar skelbti streiką.

O kartais, kaip dabartinis Anglijos uosto darbininkų streikas jau atvirai "politiniais" pagrindais sukurstytas.

Du dabartinių streikų tikslai

Dabar jau niekas neabejoja, kad žymią daugumą tų streikų dirbtinai organizuoja Maskva per savo klusnius agentus, išmėtytus po visus kraštus. Darbo žmonių būklė ne visur gera. Nepasitenkinimo daug kur atsiranda. Tad Maskvos agentams jau nesunku šias darbininkų nuotaikas panaudoti savo tikslams. Daugumas streikuojančių dažniausia net nežino kam jie patarnauja.

Pirmasis tikslas visai aiškus. Maskvai rūpi sugriauti demokratiniuose kraštuose ūkį, pagilinti skurdą ir tuo būdu pagerinti savo propagandai dirvą.

Bet antrasis tikslas Maskvai nemažiau svarbus. Vienu šūviu Maskvos agentai nušauna ir antrą zuikį. Pačios Sovietų sąjungos gyventojai penkmečių bizūnu nuolatos genami, aiškiai pradeda nusiminti. Po kiekvieno penkmečio vis laukiama pagerėjimo. O to pagerėjimo kaip nėr, taip nėr. Ir po karo laukto palengvėjimo sovietiški vergai nesulaukė. Reikia jų nuotaiką pataisyti. Kas skaitė bolševikinius, ne bimbinius, bet tikrus, sovietuose leidžiamus laikraščius ir klausė jų radijo, žino, kad apie užsienio gyvenimą ten nieko daugiau nepranešama, kaip tik apie streikus ir suirutes. Sovietų pilietis turi tikėti, kad jam jau neilgai teks kentėti, kad tuojau įvyks pasaulinė revoliucija ir tada jau prasidės rojaus gyvenimas su visais išsvajotais malonumais. Girdėdami apie tuos gausius treikus, sovietų piliečiai lengviau atsidūsta. Tai labai svarbi sovietų vidaus politikos aplinkybė. Jų buhalterijoje ši pozicija tvirtai užbrėžta.

Tuo būdu streikai pasidarė tarpvalstybinės politikos žymus veiksnys.

Maskva ruošia karo pagelbininkus

Maskva neabejoja, kad ateis diena, kada turės būti išspręstas daugumos tautų nekenčiamo komunistinio totalizmo klausimas. Ji labai tiksliai šitai, anot jų himno žodžių, "paskutinei kovai" ruošiasi. Tuo tarpu kai laisvąjį pasaulį drasko nesutarimai tarp atskirų tautų ir valstybių, kai daugelio valstybių vidujiniai santykiai, pačių komunistų dirbtinai sudrumsčiami, ten geležinė ranka viską nukreipia viena kryptimi — į kovą už komunizmo įsiviešpatavimą visame pasaulyje. Jie giriasi, kad ten nedarbo nėra, nes dalis vyrų tebėra kariuomenėje, o kita dalis vis dar dirba karo industrijoje.

Šiuo metu Maskvai svarbiausia rūpi paruošti savo agentus satelitiniuose kraštuose, o taip pat tose valstybėse, kur numatoma pirmoje eilėje įsitvirtinti.

Kremlius senai jau patyrė, kad tik tuomet jiems pasidaro aklai paklusnūs kraštai, jei tuos kraštus valdo Maskvoje išėję mokyklą vadai. Tuo aklu sau paklusnumu susirūpinę Maskvos viešpačiai ir įsteigė kitų valstybių ir tautų atstovams marksizmo — leninizmo karo akademiją, kurioje perauklėjami įvairių kraštų karininkai.

Šią akademiją dabartiniu metu spaudos žiniomis lanko pirmoje eilėje satelitinių, bolševikų užgrobtų valstybių kariai, kaip pavyzdžiui, ten yra 53 lenkai, 50 vengrų, 47 čekai ir slovakai, 31 rumunas, 18 bulgarų, 2 albaniečiai, 1 prieš Tito nusistatęs jugoslavas ir 1 "laisvasis graikas".

Bet Maskvai nemažiau rūpi Azijos valstybės ir aplamai Tolimieji Rytai. Tad šioj "akademijoje" esama 191 kiniečio, 22 korėjiečių, 39 japonų, 11 indusų, 7 malajiečių, 6 Vetnamo komunistų, 2 persų, 4 Turkijos kurdų. Neužmiršti ir tolimieji kraštai, kaip Madagaskaras — 2, Maroko — 2, po vieną iš Sirijos, Egipto ir Izraelio.

Ypatingo dėmesio vertas faktas, kad ten pat perauklėjama net 50 vokiečių karininkų.

Jie ruošiasi senai suplanuotam puolimui. Jeigu niekas Maskvai nesutrukdys, tai pirmoje eilėje Europa šio paslaptingo ir tylaus darbo vaisius skaudžiai pajus.

LIETUVOS ISTORINĖS SUKAKTYS

Daug daug vandens Nemune nutekėjo nuo to laiko, kai mūsų prabočiai Lietuvos valstybę sukūrė. Panemunjuose skambias lietuviškas dainas ne kartą keitė gūdžios aimanos: užpuolikų keiksmai maišėsi su besikaunančių lietuvių karių šauksmais... Daug sykių pranašavo Lietuvai galą kaimynai, bet ši tauta vis prisikeldavo... ir prisikels....

Šiais metais švenčiame 700 metų, kai susikūrė Mindaugo vadovaujama Lietuvos valstybė. Po 5 metų kryžiuočiai pagrobė lietuvišką Klaipėdą, pastatydami jos vietoje Memelburgą.

Prieš 600 metų Kęstutis, Didysis Lietuvos kunigaikštis, atmetė lenkų pasiūlymą krikštytis, nors už tai jam siūlytas karaliaus vainikas.

Sueina 550 metų, kai Vytautas, siekdamas sunaikinti Totorių Ordą, pats gauna nuo jų bėgti, prie Vorkslos upės pralaimėjęs.

Prieš 520 metų Lucko suvažiavime Vytautui siūloma karūnuotis, bet lenkai pakiša koją.

505 metai atgal, lenkai, bijodami atsiskirti nuo lietuvių, Lietuvos D Kunigaikšti Kazimierą išsirenka ir savo karaliumi.

Prieš 450 metų prasidėjo nesėkmės lietuvių valstybei. Lietuvos kariuomenės vadas Kostantas Ostrogiškis su 3500 karių puolė 40 tūkstančių rusų prie Viedrošos upės ir patenka į jų nelaisvę.

320 metai skaitosi nuo paskutinio Gediminaičio Zigmanto Augusto išrinkimo Lietuvos kunigaikščių, o tuoj po to ir Lenkijos karaliumi.

Šių metų liepos 1 d. sueina 380 metų, kada lenkų politikai, pasinaudodami Lietuvos sunkia būkle, priverčia ją pasirašyti Liublino unijos paktą, kuriuo Lietuva dar labiau buvo priversta susiartinti su lenkais.

Taip pat, šiais metais sueina 370 metų, kai buvo įkurtas pirmasis Lietuvos Universitetas — Vilniaus Akademija.

345 metai atgalios lietuvių kariuomenės vadas, tada vadintas etmono vardu, su 4000 karių būriu sumuša 4 kartus didesnę švedų kariuomenę. Jo pavardė — Karolis Katkevičius.

O prieš 285 metus caras Aleksiejus pradėjo lietuvių kraujo piūti, kuri su pertraukomis tęsiasi iki dabar. Jo kariuomenė, pasinaudodama lietuvių silpnumu, užėmė Vilnių, Kauną, Gardiną, juos sunaikindama.

240 metų atgalios po Lietuvą šeimininkavo caras Petras Didysis.

155 metai sueis nuo Tado Kosčiuškos sukilimo. Lietuvoje pulkininko Jasinsko ir Vaitkevičiaus vadovaujami sukilėliai rusus bematant buvo išviję, bet šie sutelkę jėgas, sukilimą numalšino.

Prieš 85 metus mirė Simanas Daukantas.

50 metų sueina lapkričio 16 dieną, kai mirė Dr. Vincas Kudirka.

Gi 45 metai, kai buvo panaikintas lietuviškos spaudos draudimas ir Petrapilyje išėjo "Lietuviškas Laikraštis".

30 metų jau suėjo nuo Lietuvos laisvės kovų prieš germanų ir raudonojo teroro įsiveržėlius. Vasario 13 d. lietuviai buvo išmušę bolševikus iš Jėzno, kovo 10 — 27 d.d., iš Krekenavos ir Panevėžio. Prasideda susirėmimai su lenkais. Birželio 9 — 10 d.d. sueįo lygiai 30 metų, kai sovietus lietuviai išstūmė pirmą kartą už Dauguvos. Tada prasidėjo kovos su bermontininkų gaujomis.

Prieš 25 metus Paryžiuje buvo pasirašyta Klaipėdos konvencija. Liepos 16 d. pirmą kartą Lietuvon tada buvo atplaukusi Amerikos karo laivų eskadra. Rugpiūčio 23 d. buvo surengta pirmoji dainų šventė Lietuvoje. O gruodžio 1 d. sueis šimtmečio ketvirtis, kai mirė kalbininkas ir Lietuvos praeities žinovas prof. Kazimieras Būga.

Prieš 15 metų SSSR Lenkijai ir Vokietijai siūlė garantuoti Lietuvos ir kitų trijų Baltijos tautų nepriklausomybę, su kuo tačiau nė viena anuodviejų nesutiko. Vasario mėn. buvo suimti Neumanas, Sassas ir kiti, dirbę dėl Klaipėdos krašto prijungimo prie III reicho. Prie jų priklausė ir Dr. Ottomar Schreiber, kuris šiuo metu US zonoje yra paskirtas pabėgėlių reikalams komisaru, nors jis buvo nacių Vokietijos didelis žmogus... Vilniaus krašte prieš 15 metų buvo lenkų smarkiai persekiojami lietuviai gyventojai.

Prieš 10 metų II karo išdavoje sovietai vėl įkišo savo kraujuotą grobuonišką ranką į Lietuvą. Tūkstančiai pirmųjų karo DP — lenkų buvo priglausti Lietuvoje. Molotovas su Ribentropu pasidalino Lietuvą.

Ir prieš 5 metus antrą kartą karo ugnys ir siaubas perėjo Lietuvą, atnešdamas kraštui kruviniausią okupaciją, iki šiol buvusią Lietuvos istorijoje. Prieš 5 metus Lietuvos laisvės kovotojai prądėjo mirtiną kovą su baisiaisiais okupantais, nepailsdamai tęsdami ją iki šios dienos. Retos žinios sako, kad lietuviai yra vieni narsiausių antikomunistinių kovotojų anapus geležinės uždangos.

Prieš 5 metus 300,000 tautiečių pakilo bėgti į Vakarus, vildamiesi anglosaksų greita pergale. Tik dešimtys tūkstančių pasiekė Vakarų kariuomenių okupuotą teritoriją, tapdami ištisus metus DP stovyklų įnamiais, o iš šių dar tik keli tūkstančiai pasiekė Ameriką, kiti išsiblaškydami po visą pasaulį ir nenuilstamai kovodami: "Kada, sakykit, kada suskambės Laisvės varpas Baltijos pakrantėje?.."

ALMUS

LENKIJOS SIENOS... LIG RYGOS

Neseniai, švelniai tariant, keistų pretenzijų į Lietuvos teritoriją reiškė gudų tremties politikos vairuotojai. Gi dabar lenkai, užmiršę ar sąmoningai nekreipdami dėmesio į demokratinį tautų apsisprendimo principą, rodo aiškiai grobuoniškas ir šovinistines tendencijas.

Muenchne išeinantis savaitraštis "Echo der Woche" pereitos savaitės numery rašo, jog **"lenkų egzilinis prezidentas Augustas Zaleskis pasistengė Stalino kursą Oderio-Neissės linijos ir Balticumo atžvilgiu pralenkti".** Laikraštyje rašoma: "...dabar Londone įsisteigė naujas lenkų parlamentarinis organas "Lenkų Tautinė Taryba". Tarybai, kuriai priklauso tautiniai demokratai, socialistai ir krikščionys demokratai, pirmininkauja buvęs Lenkijos pasiuntinys JAV Tytus Filipovič. Atidaromojo posėdžio svečių tarpe buvo ir egzilinės vyriausybės atstovas socialistas Tomaševski, kuris savo kalboje pareiškė, jog kova už demokratinę, nepriklausomą, **nuo Oderio-Neissės linijos iki Rygos** esančią Lenkiją, bus varoma ir toliau". Mūsų kaimynų norai aiškiai pasakyti ir komentarų nereikalinga. Visiškai teisingai pastebi straipsnelį baigdamas minėtas vokiečių laikraštis: "Latviams ir lietuviams kažin ar patiks, kad jų kraštai be niekur nieko bus deklaruoti, kaip priklausą laisvajai Lenkijai".

Nyksta tremtinių stovyklos Vokietijoje

Tik ką atvykę iš Europos tremtiniai pasakoja, kad tremtinių stovyklos, vadinamos "campės" sparčiai nyksta. Štai gauta žinia, kad uždarė viena didžiausių Matenbergo stovykla, kur be kitų kultūrinių įstaigų visą tremties laiką veikė gimnazija, turėjusi net lig 200 mokinių. Gimnazija sugebėjo išleisti 50 abiturientų. Dabar ši stovykla išemigravus daugumai gyventojų visai panaikinta, nes likusieji išskirstyti gretimose stovyklose.

Apsukri bolševikinė propaganda Europoje

Dėmesio verta "Neue Internationale Bibliothek", kurios centras yra Švedijoj. Tos bibliotekos pirmas veikalas buvo "Warnung vor Friedensoptimismus", parašytas Gunnar Myrdal, švedo, sovietų simpatiko dabar aukšto pareigūno ekonominėje sekcijoje JTO. Antras tos serijos yra "Europaeische Revolution", pirmiausia išleistas švediškai, paskiau vokiškai Šveicarijoje "Europa Verlag" Zueriche 1945. Jo autorius yra Dr. Stephan Szende, Vengrijos žydas. Abudu veikalai yra giminiški. Abudu taikomi paveikti opinijai tų, kurie pasaulį tvarko. Mūsų akimis, abudu yra probolševikiški, tačiau bolševikiškas tendencijas nori užmaskuoti tariamu susirūpinimu dėl viso pasaulio likimo, ieškodami naujų pagrindų valstybiniam gyvenimui ir tarpvalstybiniams santykiams.

Čia duodame keletą tų knygų ištraukų, kurios įdomios lietuviams, arba tiesiog liečia Lietuvą.

Sovietų Sąjungos tautos savo noru atsisako nuo savo kalbos!

"Rusifikacijos procesas eina ranka į ranką su urbanizacija ir industralizacija, ir jį remia sovietinės valstybėse augą ūkiniai ir politiniai laimėjimai. Prievarta, kurią sovietinė valstybė vartoja tam, kad nerusus paverstų rusais, yra daug mažesnė negu prievartinės priemonės, kurias vartoja kitos valstybės prieš jų mažumų kalbas. Ir vis dėlto čia kalbų suvienodėjimo procesas eina sparčiau nei kur kitur, nes sovietų piliečiai **patys yra apsisprendę įsijungti į rusų kalbos bendruomenę** (! E.). Kad valstybė šitą procesą tam tikrom kultūrinėm politinėm priemonėm remia, žinoma, negali būti paneigta. Visose sovietinėse mokyklose rusų kalba jau nuo daugelio metų yra mokomasis objektyvas. Tačiau reikia abejoti, kad Sovietų Sąjungos piliečiai nerusai čia ižiūrėtų jų asmeninių ar tautinių teisių esminį susiaurinimą" (277 p.).

"Naujojoj istorijoj socialinė aplinka tik JAV ir Sovietų Sąjungoje didesnes žmonių grupes įgalino savu noru (! E.) atsisakyti nuo gimtosios kalbos" (279 p.).

Tautų apsisprendimas — utopija! —

"Tautų apsisprendimo teisė, kaip visų tautų teisė turėti nuosavas suverenines valstybes, yra teisingas ir taurus principas, bet jis turi tik vieną kliaudį: nei Europoj, nei greičiausia už Europos ribų jis nėra įvykdomas. Tautų ir nacionalizmo problemos su ligšioliniais įsivaizdavimais ir jausminėm vertybėm, susijusiom su tautų suvokimu reikalauti sau nacionalinių valstybių, su kuriomis identifikuojamos politinio, teisinio, ūkinio ir socialinio gyvenimo problemos, negali būti išspręstos tautiškai diferencijuotų valstybių rėmuose" (335 p.).

Tautų ribos neaiškios!

"Srityje, kurią riboja šiaurėje Rytų jūra ir Suomių įlanka, rytuose maždaug linija nuo Leningrado Odesos link, pietuose Juodoji jūra ir Viduržemio jūra, vakaruose linija nuo Stetino link Venecijos ir Adrijos, yra **negalima pravesti tautines ribas** (! E.). Tačiau šitoje srityje gyveno laikotarpyje tarp dviejų karų apie 120 milijonų žmonių, vadinas, tiek pat, kaip Anglijoj, Olandijoj, Belgijoj, Prancūzijoj, Ispanijoj, Portugalijoj drauge arba kaip visoje vakarų Europoje" (339 p.).

Mažosios valstybės kaltos dėl taikos suirimo!

"Šioje srityje buvo pravestos sienos ir sukurta 12 naujų valstybių. Buvo atsižvelgta į tautų apsisprendimo teisę, į neįvykdomą principą ir galutinis to rezultatas nacionaliniu politiniu atžvilgiu buvo chaotinė padėtis, kuri kliudė susidaryti Europos solidarumo jausmus. Tautų apsisprendimo teisė sukūrė naują valstybinę tvarką, kurioje mažos ir vidutiniškos valstybės paliko nepastovios ir nekonsoliduotos.

Nepriklausomybė be gyventojų valios!

Aliantai rėmė visus tautinius sąjūdžius, kurie siekė atsiskirti nuo rusų revoliucijos. **Maži estų, latvių ir lietuvių nacionalistų intelektualų sluoksniai, žinoma, negalėjo niekada įrodyti, kad jų tautų dauguma nori tautinių nepriklausomų valstybių, atpalaiduotų nuo Rusijos; su tvirtu pagrindu galima abejoti, ar piliečių dauguma šiuose trijuose kraštuose yra aiškiai savo nuomonę pasisakę dėl naujų valstybių** (! E.). Baltiškosios valstybės buvo sukurtos, nes stiprus antibolševikinis sąjūdis Anglijoj ir Prancūzijoj norėjo sudaryti "cordon sanitaire" prieš bolševizmą ir prie Baltijos jūrų" (340 p.).

Lietuva be jokių tautinių sienų!

— "Gyventojų surašymas Lietuvoje 1930 m. (tokio ~~ne~~buvo, surašymas 1923 m. E.), kuriuos imam mūsų apskaitymų pagrindan, mažumų, ypatingai rusų ir vokiečių, pažymimas kaip nepatikimas, ir suklastotas lietuvių naudai (345 p.). Lietuvoje 1930 (1923 ! E.) m. viso gyventojų 2,028,971, mažumų viso: 327,108 — 15,8%. Mažumos: vokiečių 1,4, lenkų 3,3, žydų 7,8, rusų 2,5, gudų 0,2, latvių 0,7, kitų 0,1. Čia skaitoma be vadinamo Klaipėdos krašto, kuriame 141,000 buvo išimtinai vokiečiai. Jei priskirsim Klaipėdos kraštą prie Lietuvos, kas mums rodos šiuo atveju teisinga, tai gausim 21,6%, t. y., apie 460,000 mažumų (346-7 p.).

Maža lietuvių tauta turėjo daugiau kaip 100.000 lietuvių už savo valstybės ribų. Nėra jokių nacionaliniu požiūriu tikslių sienų (353 p.).

Abiejų knygų tikslas aiškus. Tie žmonės, kurie nepažįsta Lietuvos, jos istorijos ir nežino Nepriklausomos Lietuvos ryškių laimėjimų visose ekonominio ir dvasinio gyvenimo srityse, gali tiems šaltai apgalvotiems melams ir patikėti.

Jei čia kalbama, kad lietuviai ir kitos tautos savo noru priima svetima rusų kalbą, tai kodėl lig šiol Lietuvoje tebeveikia partizanai? Juk jie neką kitą tik savo kalbą, savo tautines tradicijas ir savo dvasinį bei politinį savarankumą gina.

Nebėra kalbos apie žmogaus ir tautų laisvę. Viskas pateisinama vardan totalizmo laimėjimo.

Visi geros valios žmonės tiki, kad priespauda ir žmogaus laisvės paneigimu pagrįstos valstybės neilgai užtruks. Juk nebepirmas kartas, kai despotai mėgina ir žmogų ir ištisas tautas pavergti. Ir visada tie mėginimai susilaukdavo fiasko. Lygiai ir šitie svaičiojimai raudonajam despotui nepadės.

TIEKIMAS BERLYNUI ORU SIAURINAMAS

Gerai informuoti šaltiniai teigia, kad tiekimas oru Berlynui, susitarus Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos okupacinėms vadovybėms, žymiai sumažinamas. Nes vadinamojo "oro tilto" išlaikymas labai brangus.

Laiškas mirusiam

JARL HEMMERIO APYSAKA

Ištisas valandas sėdėjau aš prie šoninio namo. Mus supa liūdni kovo mėnesio vakarai, mus, kurie gyvename, vakarai nepaprastai melsvo tylumo, vakarai toli viršum tirpstančių pusnynų nusitęsiančia pavasario šviesa. Ar tu prisimeni dar šį tą? Aš grojau labai iš lengvo; laukai ten tolumoje, prietemai artėjant, skendo vis tamsėjančiame mėlynume. Pamažu pradėjo jame degtis jau ir keletas žvaigždžių, aš vos vos bežiūrėdavau savo rankas viršum klavišų. Bet aš sėdėjau ir klausiausi: girdėjau, kad jie grojo apie mūsų jaunystę. Tavo ir mano, nes ji buvo bendra.

Tu buvai mano pirmasis draugas, ne vienintelis, tačiau vienintelis.

Jau naktis. Aš sėdžiu prie savo senosios darbo lempos, kuri savo ramia šviesa taip ištikimai švietė viršum mano minčių metai po metų. Aš turiu tau daug ką pasakyti. Visa, ką aš išmokau tau atsiskyrus, visa, ką įsitikinęs ir pasiguodęs išgelbėjau iš bėgančio gyvenimo, visa tai noriu tau pasakyti.

Jau dvidešimt metų, kai tu mirei. Neapsakomai ilgi kovo mėnesio vakarai ligoninėje, su tokiais pat laukais prietemai artėjant. Aš sėdėjau ant tavo lovos krašto ir verkiau kartu su tavo motina. Nė vienos žvaigždės aš tuokart nemačiau, bet žinau — jos švietė, per visus tuos metus jos neužgęso.

Kai iš mūsų kas nors miršta, laikome, kad jis iš mūsų gyvųjų tarpo jau išsiskyrė. Jo atminimas taip staiga pasikeičia, kaip ir jo vargšas sudegintas kūnas. Kai mes kartais vienumoj pasilikę, išgirstame jo balsą, jis toks duslus, gedulingas ir taip nupurto mus, o kai pamatome jo veidą, jis pridengtas neužpelnyto gedulo šydu. Kodėl taip turi būti, kodėl mes gyvieji negalime būti arčiau savo mirusiųjų, to aš negaliu suprasti. Čia juk viskas taip sumaišyta: praeitis ir dabartis, kas aiškiai matoma ir kas pranykę, ir kas galėtų kalbėti apie ką nors dingusį ar mirusį iš amžinų aidų ir amžinų ratų viršum vandens? Bet ir aš pats nebuvau kitoks su mirusiais ir aš buvau neteisingas, kaip ir visi kiti, išskyrus tik vieną atsitikimą, išskyrus tave.

Dvidešimt metų aš buvau taip arti tavęs, dvidešimt metų tu buvai mano draugas, kaip buvęs. Kur tu esi ir kaip tau sekasi — nežinau, bet aš tikiuos, kad viskas kuo geriausiai, nes tu buvai vertas gerais keliais keliauti, tu. Dabar aš pasakysiu tau šį tą.

Ar tu atsimeni tas sunkias savaites prieš mirsiant? Ar tu atsimeni, kas buvo tau baisiausia? — Ne dėlto, kad tu turėjai mirti, bet dėlto, kad tau tiek maža teteko gyventi. Tu buvai drąsus ir tvirtas paskutinėmis valandomis, kai gulėjai ir kaip suakmenėjęs, karščio pilnomis akimis žiūrėjai į tą visą nežinomybę. Bet kai tavo žvilgsnis nusileisdavo ant kokio artimesnio daikto arba kai tu išgirsdavai gyvenimą vertinantį žodį, be jokios paguodos tu pajėgdavai paslėpti pagalvėse savo galvą. Palikti visa tai — visus tuos neišvaikščiotus kelius, kelius su plačiais, aiškiais vaizdais tolumoje, visus neišgertus šaltinius, giliai iš po žemės trykštančius, palikti tai, sulaukus vos devyniolikos metų, buvo be galo sunku tokiai išdidžiai prigimčiai, kaip tavo. Ne daugiau tu buvai pasiekęs, kaip tik pradžią, tau neteko matyti, kas dėjosi toliau toje turtingoje scenoje, kuri savo uždangą taip greit nuleido.

Aš atsimenu tą gražų pavydą tavo akyse, kai vieną iš paskutiniųjų dienų tu pažiūrėjai į mane ir šnabždėjai: — Tu esi laimingas, tu. Aš nesuspėjau toliau, kaip tik iki čia, aš nebegaliu daugiau būti kartu... Tada valandėlei tu pasukai galvą, nusišypsojai, paėmei mano ranką ir tęsei: — Bet tu, tu papasakosi man kada nors visa tai, kas paskiau atsitiko. Kada nors, kai tu sužinosi. Gerai?

Po dvidešimties metų svarstymo, aš tau dabar atsakysiu į tą klausimą: kas paskiau atsitiko?

Drauge mano, nieko paskiau neatsitiko. Nieko daugiau, ko tu būtum nežinojęs per tuos savo trumpus devyniolika metų, neįvyko daugiau nieko vertingesnio kaip tai, ką mūsų jaunystė mums davė, tavo ir mano. Žinoma, daug žinių, daug mokslo apie visokius pasaulio daiktus, bet jokios išminties, kuri būtų buvus geresnė už tą nuostabią misteriją, į kurią žiūrėjome akis išplėtę.

Ar tu atsimeni tuos mūsų rudenius, ar tu atsimeni tuos pasivaikščiojimus vakarais parke aplink bažnyčią? Mes būdavome perpildyti svajonėmis, kai sugrįždavome po vasaros, pasinaudoję jos žemės, vandens ir plaukiančių debesų gėrybėmis. Iš visų knygų, kuriomis buvome apsikrovę, jokie kiti poetai nebuvo mėgstami, kaip tik ano meto mūsų didieji meisteriai. Ten buvo mums taip gera tame prieglobsty tylaus bažnyčios parko, kuris savo medžių tankiai sužėlusiais lapais sudarė lyg oazę, vidury to lygaus mažo miestelio, su visomis jo šviesomis ir trukdančiais veidais. Ten tarp medžių buvo mūsų keliaujanti mokykla, mūsų abiejų, nors retkarčiais kai kas dar prisidėdavo. Posūkis po posūkio keliavome mes aplink tą mieganti akmenį laivą. Ar tu atsimeni bokštą, kuris lyg šešėlių kolona vidurnaktį stovėjo viršum mūsų galvų. Tik šviečias laikrodis, lyg amžina mėnulio pilnatis, kabojo ir tik truputį aukščiau medžių, karūnų kyšojo su ruoželiais rodyklėms ir savo pasenusiais dūžiais, kurie karts nuo karto nukrisdavo į tamsumą. Posūkis po posūkio vaikščiojome mes po tais senais medžiais, skruostai degė, susižavėję akys buvo įsmigę į tamsias lapų mases ir drebančias žvaigždes už jų — o mes kalbėdavome, kalbėdavome...

(Bus daugiau)

SPORTO MARGUMYNAI

Rašo KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS

Anglijos krepšinio pirmenybėse dalyvavęs Manchesterio Kovas baigminėse rungtynėse pralaimėjo Londono amerikiečių studentų komandai 28—79 ir tuo būdu tapo Anglijos vicemeisteriu. Rungtynės įvyko ne Wimbledone, kaip anksčiau buvo skelbta, bet Leicestery. Lietuvių krepšininkų pasiekimus tenka vertinti teigiamai, juo labiau, kad vyrai neturėjo patogių sąlygų, bet ryžtingai darbavosi ir populiarino lietuvių vardą. Be to, tą pačią dieną Kovas dar turėjo vieną žaidimą, prieš Newcastle Tynemounth ir laimėjo 36—25, o po to stojo į kovą su amerikiečiais, kuriems buvo sunku stipriau pasipriešinti. Kovo sudėtis: Puzinas, Glatkauskas, Butkus, Kakeranas, Steponavičius, Dargis, Kelmistraitis.

***

Čekoslovakijos teniso žvaigždės Drobny ir Cernik, dalyvaudami Šveicarijos teniso pirmenybėse, gavo politinio pamušalo įsakymą iš pirmenybių pasitraukti, nes ten žaidžia ir vokiečiai bei ispanai. Po tokio įvykio, abu tenisininkai nutarė pasirinkti politinio emigranto likimą ir rūpinasi patekti į JAV.

Tai naujausias įvykis iš daugelio, kai už geležinės uždangos esančių kraštų sportininkai, patekę į užsienį, užmiršta kelią atgal. Jau pernai buvo rašoma, kad Drobny į Čekoslovakiją nebegrįš, o šiemet tai faktas. Kaip vienas iš pajėgiausių tenisininkų pasaulyje, Drobny daugiau laiko praleisdavo visuose kontinentuose, bet į Čekoslovakiją vis užsukdavo. Dabar ir jam įkyrėjo buki nurodymai iš komunistinių sluoksnių Prahoje.

***

Amerikiečių plaukikė Ann Curtis (3 pasaulio rekordai) ir taip pat rekordininkas Adolf Kiefer rungtyniavo su jūros šuniu. Nors žmogiškieji varžovai turėjo pagalbinių priemonių, bet jūros šuo pasirodė pranašesnis ir paliko juos dar nepriplaukusius nė pusės nuotolio.

***

Milano Internazionale praeitą sekmadienį New Yorke nugalėjo JAV profesionalų futbolininkų rinktinę 5—0. Italai pademonstravo tokią klasę, prieš kurią šeimininkai buvo bejėgiai. Puolime išsiskyrė kairysis sparninis Nyers, vengras ir vienas geriausių savo pozicijoj visoj Europoj.

Rungtynes teko stebėti su vienu iš didžiųjų New Yorko lietuvių futbolo entuziastų Jonu Atkočium. Prieš karą jis dalyvavo lietuvių komandoj ir dabar vis nerimsta, norėdamas tokią komandą vėl atkurti. Gal būt, kitą sezoną, pasitalkinus naujai atvykusius futbolininkus, tokia komanda vėl pradės gyvuoti. Jei tokių rimtų entuziastų, kaip Atkočius, būtų daugiau, komanda susidarytų greitu laiku. Kas jam stos į talką?

Šalia sėdėjo vienas pagyvenęs, stambokas žydų kilmės amerikietis. Išgirdęs lietuviškai kalbant, jis įsijungė į pokalbį... lietuviškai. Tai 1921 m. iš Lietuvos išvykęs muzikantas, kadais artimai bendradarbiavęs su Hofmekleriu ir Stupeliu. Jis prisimena Darių, Baltušką ir kitus žymesnius sportininkus. Klausė, koks likimas Marcinkaus, Lingio. Ir JAV gyvendamas, jis domėjosi Lietuvos sportiniu gyvenimu. Lietuviškai pakalba taisyklingai, nors tenka pasigelbėti ir angliškais žodžiais. Susitikimas buvo įdomus ir patvirtino seną tiesą — pasaulis vis dėlto nėra toks didelis...

IŠPRANAŠAUTAS ŽUVIMAS

1892 m. laivu Majestic į New Yorką plaukė vienas pačių žymiųjų Anglijos laikraštininkų William Thomas Stead, o laivui vadovavo kapitonas Edward J. Smith. Majestic buvo puošniausias laivas ir kelionės įspūdžius minėtas žurnalistas aprašė savo laikrašty Review of Revfews. Šalia įspūdžių, rašėjas paleido į darbą savo vaizduotę ir fantazavo, kaip jis po 20 metų kartu su tuo pačiu kapitonu plaukia per Atlantą. Naujasis laivas toli gražu praneša tuolaikinę puošmeną Majestic ir yra plienu įvilktas technikos stebuklas. Jam nebaisios jokios audros ir tik ledo kalnai gali būti pavojingi. Ledo kalnai, kilę iš Grenlandijos apylinkių yra apgaulingi mirties nešėjai, kurių visa didybė slepiasi po vandens paviršiumi, o kyšo tik nežymi dalis. Liuksusinis ateities laivas ir susiduria su tokia gamtos pabaisa, tūkstančiai keleivių bei įgulos narių nuskęsta, o kartu su jais pats kapitonas ir žurnalistas. Taip rašė Stead 1893 metais. Po 20 metų visi tie pranašavimai laikraštyje tapo negailestinga tikrove.

1912 m. paskutinis techniko žodis laivų statyboje, Titanic, plaukė pirmą kartą per vandenyną. Keleivių tarpe buvo minėtas žurnalistas, o laivo kapitono pareigas ėjo tas pats kapitonas Smith. Laivo prabanga buvo nepaprasta — buvo įrengtas ir palmių sodas, kur keleiviai galėjo pajodinėti kupranugariais. Tarp 1400 keleivių buvo daug garsenybių, milijonierių. Vežta 7 milijonai laiškų, o seifuose daug brangenybių. Balandžio 14 d. Titanic artinosi prie New Yorko ir laive buvo suruoštas balius. Vakarienė buvo iš 19 patiekalų; paskutinis — ledai!

Vidurnaktis. Dangus nuostabiai giedras, šaltoka. Kapitonas sėdėjo rūkomajam salone, o laivo vadovavimą buvo perėmęs pirmasis karininkas Mudlock. Staiga pasigirsta balsas: "Ledo kalnas visiškai prie laivo!" Po akimirkos laivą sudrebina smūgis. Keleiviai raminami, esą, laivas neskęstantis ir nėra ko būkštauti. Bet apačioj telegrafu siunčiami pagalbos šauksmai į visas puses, nors salonuose vis dar šokta. Pusę pirmos, pagaliau, pasigirdo lemianti komanda: visi keleiviai į denį. Orkestrui begrojant religinę muziką, prasidėjo 40 minučių užsitęsusi kova dėl nedaugelio gelbėjimosi valčių. Tai buvo drama, kur kirtosi sau lygių neturis herojiškumas su galutinu nužmogėjimu. Dėl gelbėjimo valčių šaudyta iš revolverių, kovota peiliais. Vienas multimilijonierius jūrininkui pažadėjo milijonus, kad tik jis vietoj sergančios moters į valtį jį įleistų. Jūrininkas bailį perbloškė kumščio smūgiu. Daugelis moterų ir vaikų buvo išgelbėti didvyriškai besiaukojant ir padedant laivo įgulos nariams, kurie vadovavosi kapitono įsakymu — būkite britai!

Apie 2 val. Titanic nuniro į gelmes, o į pagalbą skubančių laivų dar nesimatė. Nuskendo 1500 žmonių — jų tarpe kapitonas Smith ir jo draugas žurnalistas Stead, 20 metų iš anksto nuostabiai tiksliai atspėjęs didžiąją nelaimę.

Čk.

MOTOCIKLAI VEŽA LIETUVIŠKUS LAIKRAŠČIUS

Laiškas iš Australijos

Pr. metais atvykome į Goodwoodą 10 lietuvių kirsti nendrių. Pradėjus nendres kirsti, visų savijauta buvo bloga: neįprastas ir sunkus darbas vargino. Nuobodi ir svetima aplinkuma slėgė ir dar labiau didino nuovargį. Bet geras mūsų sugyvenimas stiprino mus, teikė vilčių ir skatino nugalėti visus sunkumus. Po 2 — 3 mėn. galutinai paaiškėjo, kurie bus pajėgūs kirsti nendres, kurie ne. Trys mūsiškiai metė nendrių kirtimą ir perėjo prie kito darbo toje pačioje plantacijoje. Pasitraukti iš nendrių kirtimo niekas kliūčių nedarė. Vietoje pasitraukusių kirtėjų buvo atkelti, mūsų laimei, vėl lietuviai.

Užsidirbus pinigų, nuobodus gyvenimas pradėjo blaivėti: pradėjome priprasti prie sunkaus darbo, įsigijome naujų pažinčių vietos australų tarpe, dažniau pradėjome siekti miestą. Kietesnieji vengė miesto, nes taupė pinigą, kad vėliau galėtų įsigyti geresnių drabužių bei susisiekimo priemonių, nes be motociklo ar dviračio sunkiai teįmanoma kasdien pasiekti krautuvę, paštą ar geležinkelio stotį. Ypač mums reikalinga kasdien pasiekti paštą, nes gauname visus Europoje ir Australijoje išeinančius lietuviškus laikraščius. Laisvalaikį išnaudojame labai produktingai: skaitome laikraščius, knygas, mokomės anglų kalbos vietos mokykloje. Visi australai mus čia vadina lietuviais, o ne bendru emigrantų vardu "baltais", kaip iš pradžių. Į mūsų plantaciją lietuviški laikraščiai ir knygos plaukia tiesiog pokais. Vienas mūsų draugų, Lionginas Liesis, kartą pareiškė: "Žiūrėkite. Jau turiu sudaręs nemažą bibliotekėlę ir kasdien ji didėja. Jei mane likimas nublokš toliau nuo lietuvių — skaitysiu knygas. Didžiuosiuos Lietuvos praeitimi, skaitydamas tokias knygas, kaip "Algimantą".

Per visą tremties gyvenimo laiką niekur nesu matęs tokio darnaus ir taip gražiai sugyvenančio lietuvių būrelio. Gražus mūsų sugyvenimas labai teigiamai paveikė vietos gyventojus — australus. Skaitymas laikraščių, diskutavimas politinių įvykių, sprendimas mūsų Tėvynės ateities likimo ir daugelis kitokių rimtų klausimų, užpildo mums nuo darbo atspėjamą laiką. Stengiamės nenutolti nuo savų lietuviškų tradicijų. — Pr. metais turėjome bendras Kūčias, kurių metu piotkelę pradėjo laužyti jauniausias iš mūsų tarpo, skautas - vytis Pr. Venclova. Plotkelė buvo dar atvežta iš Europos.

Australai, ypač mokyklos komitetas, norėdamas mus labiau suartinti su australais ir palvairinti laiką, dažnai suruošia šokius bei kitokius pasilinksminimus.

Mūsų grupės vyrai taupūs, tvarkingi ir linksmi, turi pasisekimą australų tarpe ir visada gerai jų atestuojami. Ypač stebėjosi australų darbininkai, kad mūsiškiai, atkirtę tik vieną sezoną, įsigijo daug gerų daiktų, jau nekalbant apie drabužius. Dragūnaitis ir kiti įsigijo po motociklą, dar kiti nusipirko dviračius, apsirūpino gerais radijo bei foto aparatais.

Ignacas B. Pranulis

— Sicilijoj 200 policininkų apsupo Santa Marija vienuolyną, išrikiavo visus vienuolius kieme ir ėmė tyrinėti, ar jų tarpe nėra pasislėpęs garsus banditas Giulliano. Bet paaiškėjo, kad tas banditas spėjo pasprukti. Policija buvo gudraus plėšiko klaidingu keliu nukreipta.

LĖKTUVO KATASTROFOJE ŽUVO LIETUVOJ BUVĘS KNICKERBROCKER

Praeitą savaitę, skrisdamas iš Indonezijos Olandijos transporto lėktuvas, nukrito ir sudužo. Visi 44 keleiviai ir įgula buvo užmušti vietoje. Amerikos žurnalistų būrys ištisą mėnesį išbuvo Indonezijoje ir buvo Olandijos vyriausybės pakviesti susipažinti vietoje su padėtimi sukilimo apniktame krašte.

Pranešimu iš Hagos, nors tikros lėktuvo katastrofos priežastys tuo tarpu ir neaiškios, jis galėjo nukristi dėl komunistinių Indonezijos partizanų sabotažo. Lėktuvas sudužo, krisdamas į kalną netoli Bombėjaus. Katastrofa įvyko smarkaus lietaus metu. Nukritęs lėktuvas buvo pirmasis aparatas, kuriam Indijos valdžia leido skristi per Indijos teritoriją. Indijos vyriausybė buvo uždraudusi Olandijos lėktuvams skristi per savo teritoriją nuo praeitų metų gruodžio mėnesio, kada Olandijos valdžia pradėjo Indonezijoje vykdyti "politiškai — policinę" savo kariuomenės akciją.

Užmuštųjų tarpe yra nemaža žymių Amerikos žurnalistų ir radijo komentatorių. Jų tarpe užsimušė ir H. R. Knikkerbockeris, kuris buvo plačiai žinomas ir Europoje. Jo pranešimus dažnai cituodavo nepriklausomos Lietuvos laikraščiai. H. R. Knickerbockeris anuo metu aplankė Lietuvą, gyveno kuri laiką Kaune ir buvo kai kuriem Lietuvos spaudos žmonėm pažįstamas.

VASAROKITE PAS SAVO TAUTIEČIUS

GRAŽIOJI STONY BROOK VASARVIETĖ

ARBA STONY BROOK LODGE,

kurios savininkė ir vedėja yra visiems gerai žinoma mūsų spaudos bendradarbė Pranė Lapienė

Kam patinka gamta — grynas oras, medžiai ir jūra — kas nori atgyti siela ir kūnu, kviečiamas į STONY BROOK LODGE. Viešbučio kambariai su visais modernškais patogumais. Geras maistas. Lietuviams didelės nuolaidos. Dėl rezervacijų rašykite:

MRS. A. LAPE, STONY BROOK, L. I.
Telefonas: Stony Brook 586

JANUS TAVERN

PAUL JANUS, Savininkas

Pirmos rūšies maistas. — Ideališka vieta piknikams ir išvažiavimams

Viena iš gražiausių Long Island pakelės sustojimo vietų

ROUTE 25, CORAM, L. I., N. Y.
Tel.: Selden 2592-J

WESTHAMPTON LODGE

KAMBARIAI IR APARTAMENTAI VASAROTOJAMS

Nemokamas nuvežimas į pajūrį, kuris yra čia pat.

JOHN TRAGES, Savininkas

Potunk Lane, Westhamton, L. I., N. Y.
Tel.: Westhamton 1424

Nėra gražesnės ir malonesnės atostogoms praleisti vietos, kaip

MENDERIŲ FARMA

ONA MENDERIENĖ, Šeimininkė

Kas kartą yra buvęs Menderių ūkyje, apsuptame žaliuojančių kalnų vainiku, tas visada norės čia sugrįžti.

Nėra kitos tokios vasarvietės, kur būtų toks geras maistas kaip pas Menderius.

KAMBARIUS REZERVUOKITE IŠ ANKSTO

MENDER'S FARM
BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.
Tel.: Liberty 520 F 12

Šią vasarą atostogas praleiskite amžinai siūbuojančio Atlanto vandenyno pakrantėje

NEW PLAZA VIEŠBUTIS

Šviesūs, gražūs ir patogūs kambariai.

EMILIJA MIKONIENĖ, Savininkė

MADISON & AMHERST AVE.
Tel.: Atlantic City 2-5445. MARGATE CITY, N. J

HOTEL REGIS

Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.

MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EŽERO.

Kainos — $6,00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00

Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.
Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite

Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

Moterų Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENĖ

JAU ATVYKO VIRŠ 70 NAŠLAIČIŲ

Našlaičių komiteto pirmininkės pranešimas

Iki šiol iš tremties atvykusių našlaičių yra virš 70. Jie visi apgyvendinti gerose šeimose, arba patalpinti į tinkamas mokyklas, kur gražiai mokomi ir auklėjami.

Šiuo metu Komitetui daugiausia tenka rūpintis beieškant šeimų, kurios panorėtų tiesiog iš tremties pačios kviestis našlaičius, pasižadėdamos juos globoti ir tinkamai auklėti. Daug dėmesio kreipiama į tokius vaikus, kurie yra jau virš 16 metų ir nebegali pasinaudoti našlaičiui teikiamomis privelegijomis. BALF-o atstovė Europoje p. I. Rovaitė man praneša, kad tokių našlaičių, vyresnių kaip 16 metų ir jaunesnių kaip 20, esama nemaža. Žymus jų skaičius patalpinti Vokietijoje Bad Aibling Children's Village. Taip pat nemaža našlaičių yra priglaudę patys tremtiniai; bet jie, gavę buto — darbo garantijas atvykti į JAV, negali kartu atsivežti savo globojamųjų vaikų — našlaičių. Skirtis su jais jie irgi nenori. Todėl čia reikalinga taip pat mūsų plačiosios visuomenės pagalba.

Prieš kelerius metus atvykę našlaičiai ir besimoką įvairiose mokyklose iki šiol buvo šelpiami BALF-o. Daugumui jų jau sukakus 18 metų, mūsų Komitetas savo paskutiniame posėdyje, įvykusiame birželio 26 d., nutarė tokią pašalpą nutraukti, raginant juos pačius mokslui ir pragyvenimui užsidirbti.

Savotišką problemą Komitetui sudaro nekatalikai našlaičiai. US Committee maža dėmesio kreipia į vaikų tautybę, bet labai daug į jų tikybą. Komitetui yra sunku surasti lietuvių protestantų ir liuteronų šeimų, kurios panorėtų įsūnyti to tikėjimo našlaičius. O nekatalikų lietuvių našaličių esama irgi nemaža. Yra įtarimo, kad protestantais bei liuteronais daugumoje jie yra tapę dėl kažkieno neapsižiūrėjimo. Tas įtarimas didėja, kuomet pažiūrima, koks palyginti nedidelis nuošimtis to tikėjimo lietuvių buvo Lietuvoje. Daugumas tariamai nekatalikų lietuvių našlaičių iki šiol buvo atiduoti į nelietuvių globą.

Kad ateityje tas reikalas būtų pakreiptas palankesne kryptimi, Našlaičių Komitetas prašo BALF-o direktoriaus paraginti mūsų atstovus Europoje, kad jie daugiau dėmesio skirtų našlaičių reikalams, — juos registruojant, tiriant jų praeitį ir dedant pastangas juos perkeldinti į JAV, atidavus į lietuvių globą.

Dėl susidėjusių nepalankių sąlygų toliau nebegalėdama eiti man pavestų Vaikų ir Našlaičių Komiteto pirmininkės pareigų, praėjusiame V. ir N. Komiteto posėdyje tai pareiškiau ir prašiau ponią Ievą Trečiokienę, iki šiol buvusią V. ir N. Komiteto vicepirmininkę, nuo š. m. liepos 9 dienos eiti minimo Komiteto pirmininkės pareigas. Ji sutiko. Prašau gerb. direktorius toms pareigoms p. Ievą Trečiokienę patvirtinti.

Su geriausiais linkėjimais kuo sėkmingiausiai tęsti šį kilnų labdaros darbą.

Pr. Lapienė

Lietuvos Konsulo ir ponios Bielskių dukrelė RŪTA IRENA HAGMANN šį pavasarį baigė University of California Bachelor of Arts laipsniu. Rūta yra akademinės draugijos "Alpha Phi" narė.

NE Į NAMUS

Ne iš namų — ne į namus —
Suriko vėjas neramus —
O žeme, žeme, visados
Man tavo šauksmą jis kartos.

Ne iš savų — ne pas savus —
Sugriaudė miestas nuostabus —
O mano mieste, tai ne tu
Prie Neries žydinčių krantų.

Ne iš namų — ne į namus,
Kvatojas vėjas neramus —
Atlėk nuo kopos, nuo kalvos
Tu, mielas vėjau Lietuvos.

Atlėk nuo sodžių, nuo laukų,
Nuo klonių tėviškės pilkų —
Papūsk žvaigždynus ant dangaus —
Gal jie kaip ten, gal jie keliaus!

O. BALČIŪNIENĖ - AUDRONĖ

Rengiatės eiti į balių? Štai vakarinė suknelė, kuri visuomet iššaukia gražių komplimentų.

Penkiolika metų radijo tarnyboje

Philadelphia, Pa. — Petronėlė Antanaitienė, gyv. 1427 S. 2nd St., per penkiolika metų džiugina kiekvieną trečiadienį Philadelphijos ir apylinkių lietuvius savo radijo programa, transliuojama iš WHAT stoties 9 val. vakaro. Per šią ilgą metų eilę ji užsitarnavo savo klausytojų tarpe didelės pagarbos. Visi klausytojai linki jai daug ištvermės ir toliau dirbti sėkmingai šį darbą.

Šios radijo valandėlės yra siunčiamos FM transliacijomis ir yra girdimos gana toli. Pačiai Petronėlei Antanaitienei būtų įdomu žinoti, kaip toli randasi jos programų klausytojai. Kiekvienam lietuviui, iš tolimesnės apylinkės pranešusiam apie jos programų klausymą, jubiliatė bus labai dėkinga. **V. T.**

Frances Šeporaitytė ištekėjo už dr. Broniaus Kazlausko

Pittston, Pa. Birželio 21 d. p. Frances Šeporaitytė ištekėjo už dr. Broniaus Kazlausko.

Santuokos ceremonijas atliko kun. Jonas Kasakaitis, šv. Kazimiero bažnyčioje.

Pranė Šeporaitytė, baigusi vietos vidurinę mokyklą, daug pasilavino dainavime ir įvairiuose parengimuose ne kartą prisidėjo kaip solistė.

Dr. Bronius Kazlauskas, prieš pora metų atvykęs iš tremties, yra baigęs mokslą Kauno universitete, vėliau studijavęs Strasbourge, Prancūzijoje, kur gavo tarptautinės teisės daktaratą. Prieš porą metų atvykęs į šią šalį, vėlesniuoju laiku jis dėstė Detroito Universitete, Grosee Point, Mich.

Jaunavedžiai apsigyveno Pittstone. Vietos lietuviai susilaukė pasižymėjusio inteligento, iš kurio galima tikėtis kultūrinės talkos.

Jaunosios tėvas, Leonas Šeporaitis, yra plačiai žinomas, kaip minkštųjų gėrimų gamintojas. **A. Galinskas**

DĖKOJA SAVO GERADARIAMS

Mūsų mieliems giminaičiams Louisai ir Vincui Waiginiams, Sofijai ir Algirdui Klimams, gyvenantiems 80-42-232 St, Bellerose Manor 6, New York, sudariusiems galimybes atvykti mums į Jung. Amerikos Valstybes, parūpinusiems butą, baldus ir visą kitą, suradusiems mums darbus ir toliau mus vis dar tebeglobojantiems, širdingiausiai dėkojame.

Kulpavičių šeima.

●

Po ilgo ir neramaus laukimo, ūkanotoje Europos padangėje, mums pagaliau pavyko pasiekti Amerikos krantus. Nebūtume jų pasiekę, jeigu nebūtų padėję mūsų gerieji giminaičiai, Amerikos lietuviai, N.C.W.C. ir Amerikos valdžios atstovai. Už tai, jiems visiems reiškiame nuoširdžią padėką, o ypatingai dėkojam:

Stanley Skiko šeimai, gyvenančiai 397 Hawley Ave., Bridgeport, Conn., gausiai rėmusiems, būtiniausiai gyvenime reikalingais daiktais, tremtyje ir čia atvykus, už visokią paramą, kurią ir iki šiai dienai dar tebeteikia.

Dėkojame p. O. Valaitienei už pirmą sutikimą ir parodytą nuoširdumą uoste.

Šumilos šeima

●

Atvykę š. m. pavasarį iš Vokietijos DP stovyklų į JAV ir dabar laimingai įsikūrę Boston, Mass., laikome pirmiausia savo pareiga nuoširdžiai padėkoti Bendrajam Amerikos Lietuvių Fondui ir jo Rėmėjams už paramą, patirtą per Lietuvos Raudonąjį Kryžių Vokietijoje, ir rūpestingą globą, išlipus į Amerikos krantus.

Elena Gimbutienė
Marija Alseikaitė-Gimbutienė
Jurgis Gimbutas

●

Aš, Atkočaitis Stasys su šeima, atvykęs iš Vokietijos į New Yorką, dėkoju savo mielam pusbroliui Petrui, sūnui Jonui Atkočaičiams už suteiktą globą man ir mano šeimai. Jie mums sudarė galimybę atvykti iš DP stovyklų Vokietijoj į Ameriką ir padarė daug išlaidų ir nuolat rūpinasi mano šeimos įsikūrimu. Be to, Petras ir Jonas Atkočaičiai padėjo daugeliui DP lietuviams. Mes niekad gyvenime to neužmiršim ir stengsimės atsilyginti. Šiuo metu mes reiškiame savo geriems ir nuoširdiems giminėms didelę brolišką ir lietuvišką padėką.

Alė ir Stasys Atkočaičiai
su Jūrate ir Violeta

●

Savo žemėj dirbau pas ūkininkus piemeniu ir bernu vėliau jaunimo auklėtoju, nelaimei su šeima ėjau sunkų tremtinio kelią.

Gerųjų prietelių Amerikoj dėka, atvykau Naujon Žemėn.

Šia proga už pagalbą atvykti Amerikon dėkoju mus atkvietusiems Olimpijai ir Vincui Dubiečiams ir tremtinių prieteliui J. Valickui.

Tikiu kad atvykęs nebūsiu našta, o būsiu naudingas Lietuviškajai Bendruomenei ir Amerikos Žemei.

St. ir R. Jakštai su vaikais

●

Gerb. tautiečiams Marijai ir Juozui Valickams (91, Warwick St., Newark, 5, N. J.) už paramą Vokietijoje ir kelionės dokumentų parūpinimą bei visokeriopą triūsą, mums atsidūrus Amerikoje, taipgi Kostui Demeikiui (P. O. Box 225, New Britain, Conn.) už paramą ir gerą patarianti žodį reiškiame kuo nuoširdžiausią ačiū.

Amžinai dėkingi

Nelė, Raminta ir Jeronimas Cicėnai

JADVYGOS BEATIFIKACIJA

Krokuvoje šiuo metu ruošiamas Lenkijos karalienės Jadvygos beatifikacijos aktas. Lenkai ruošiasi didelėms iškilmėms ryšium su 550 metų nuo jos mirties sukaktuvėmis. Jadvygos, Jogailos žmonos, vardas ir mums lietuviams yra gerai pažįstamas.

WAF LEITENANTĖ

Liepos 1 d. pirmoji lietuvaitė, Eileen Betraitė, laimėjo leitenantės laipsnį JAV moterų oro pajėgų dalinyje — WAF.

Leit. Betraitė, kilusi iš Detroit, Mich. ir kuriai dar tik 21 metai amžiaus, su pagyrimais baigė San Antonio karininkų mokyklą, kartu su 260 vyrų ir 15 moterų. Dalyvaudama administracinių kursų konkurse, Betraitė laimėjo pirmą vietą.

Betraitė įstojo į WAF prieš tris metus. Ji yra baigusi šv. Pranciškaus Akademiją, Pittsburgh, Pa. ir kurį laiką, kaip sekretorė, dirbo Cadillac Motor Co., Detroite. Pasiekti WAF leitenantės laipsnį, sako Betraitė, nebuvo lengva. Šioje srityje ji mano lavintis ir toliau. Paviešėjus kelias savaites pas savo motiną Antaniną Betraitienę, gyvenančią Detroite, Mich., leit. Betraitė vėl grįžo į San Antonio, kur ji specializuosis Troop Training ir Intelligence kursuose.

Ona C. Aksomaitienė

MIRĖ JOHANA RUPŠIENĖ

Amsterdam, N. Y. — Liepos 5 d. savo namuose, 238 Maine St., mirė Johana Rupšienė, palikdama dideliame liūdesyje vyrą Kazimierą, du sūnus, Vincą ir Antaną, be to, du anūkus ir seserį, gyv. Milwaukee, Wisc.

Iškilmingos laidotuvės įvyko liepos 8 d. iš Šv. Kazimiero bažnyčios, į Šv. Kryžiaus kapus, Schenectady, N. Y. Prie visų trijų altorių, bažnyčioje, buvo laikomos mišios. Velionė palaidota Schenectady, nes ji labai mėgo to miesto lietuvių kapus.

Velionė Johana yra kilusi iš Vilniaus krašto, Amerikoje išgyvenusi apie 38 metus. Visą laiką gyveno Amsterdame, kur ji su vyru turėjo gražius namus su restorano bei saliūno bizniu. Tai buvo labai kilni moteris — niekad neatsisakė remti savo tautos reikalų. Ji turėjo plačią pažintį visuomenėje, buvo draugiška ir t. t. Nenuostabu, kad jos laidotuvėse dalyvavo tiek daug žmonių. Mirusios karstas skendo gėlėse. Be to, buvo užsakyta labai daug mišių. Laidotuvėse dalyvavo arti šimto automobilių.

Velionės vyras liko su jauniausiu sūnum Vincu. Vyresnysis sūnus, Antanas, gyvena Schenectady, kur jis turi gražius namus ir saliūno biznį.

Šią liūdesio valandą Kazimierui Rupšiui, jo sūnums ir kitiems artimiesiems reiškiame giliausios užuojautos.

Ilsėkis ramiai, Johana! V.S.

Vieša Padėka

Noriu išreikšti padėkos žodį savo geriems draugams, giminėms ir šiaip pažįstamiems, kurie teikėsi aplankyti mane ligos metu. Negaliu nepadėkoti visiems tiems, kurie man parodė užuojautos, lankydami mane ligoninėje ir namuose. Ačiū už dovanas, gėles ir atvirutes.

Kalbant apie atvirutes... Tai, rodos, mažas dalykėlis, bet, esant ligoninėje, tai labai daug reiškia. Perskaičius tokią draugo atvirutę, kurioje įrašyta tau užuojauta ir linkėjimai, tuojau jautiesi ramesnė ir net sveikesnė.

Kai esi sveikas, tai daug draugų turi, bet... Neveltui sakoma, kad tik nelaimėje draugą tepažinsi. Šiaudiniai draugai tokiais atvejais nuo tavęs nusigrįš, teisindamiesi laiko neturėję... Taigi, nuoširdžiai dėkoju visiems savo draugams.

Ona Čeplinskienė
Ansonia, Conn.

Vinco Vaičiūno Maisto Krautuvė
(BUČERNĖ IR GROSERNĖ)
UŽSAKYMUS PRISTATOM Į NAMUS
38 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8972

GRANFORD RADIO STORE
(Buvusiame Vienybės ofise)
J. Yuskowski, Sav.
MES TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS,
DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS PERKA RADIJO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVUS
193 GRAND STREET BROOKLYN, 11, N. Y.
EVergreen 7-5703

C. KUČINSKAS
SĄŽININGAS PATARIMAS
Parduodant ir perkant pianus
136 West 87th St. 355 West 58th St.
TRafalgar 3-6892 PLaza 7-6229
Iki 10 v. r. *Nuo 5-6 p. p.*

GRAND FLORIST
E. W. CASPER-KASPERAITIS, sav.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams.
Užsakymai priimami ir telefonu.
6537 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Tel. DA 6-1090
(Prieš Alyvų Kalno kapines)

VALERIJOS GROŽIO SALONAS
Valerija Gimbutienė, Sav.

Turi moderniškiausias priemones plaukams šukuoti, garbiniuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave" ir kitokia grožio kultūra
Importuotos mašinos
Virš 15 metų biznyje
106-17 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.
Tel. VIrginia 3-1327

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 790 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 61 Wyckoff Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
RUDOLF H. STEINER

NOTICE is hereby given that License No. GB 6184 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2909 Ft. Hamilton P'kway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PETER McEVOY

NOTICE is hereby given that License No. GB 4001 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1 East 2nd St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
WILLIAM EHLERS

NOTICE is hereby given that License No. GB 4022 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 459 Washington Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SIDNEY STORCH

TAUPYKITE

Vėliausias dividendas yra 2% į metus, kredituojamas bertainiai.

Nuošimtis apskaičiuojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradedant nuo $25 iki $7500.

Sutaupos įdėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 neša nuošimtį nuo paliekamos iki paskutinės metų ketvirčio dienos.

THE Kings County SAVINGS BANK
135 Broadway, prie Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation
Įsteig. ta 1860

KOCELAS

Ką svarstė BALFo direktoriai?

— Girdėjai, BALF-o direktoriai turėjo konferenciją. Ar žinai, ką ten jie svarstė?

— Nagi, paskaityk jų komunikatą spaudoje.

— Ak, tai neįdomu. Man svarbu tai. ko jie nepaskelbė, o svarstė...

Labai patogu.

Draugas, 163 nr. skelbia:

"Sekmadienį, liepos (July) 17 dieną, 1949 metais iškilmingos Šv. Mišios 11 valandą. Bus lietuviškų valgių — rūgusio pieno, sūrių, kūgelio ir t. t."

Ir Dievui garbė ir griešnam kūnui živnastis...

Puikus biznis.

— Laikraštyje jūs paskelbėt, kad siūlote gerą biznį. Kaip jums negėda. Juk tai senas laužas ir jis nevertas tų pinigų, kurių reikalaujate.

— Kodėl gi ne? Jei aš parduosiu tą laužą už šią sumą, tai argi nebus man "puikus biznis"?..

Atostogos

Buvau atostogose. Ir trupučiuką keistai jaučiuos. Žiūriu, nuo dešinio delno oda lupasi. Tai nuo kortų maišymo. Per visas atostogas galva skaudėjo. Nei aš to džino daug gėriau, nei ką. Gaila, kad jau ryt į darbą einu, o taip pravartu būtų pailsėti.

Dovanai.

— Pasiūlė man važiuot pavasaroti į Californiją visai dovanai. Pagalvojau ir nusprendžiau: kam man daryti tokią didelę kelionę... Juk ir čia aš vasaroju dovanai.

Povestuvinė kelionė.

— Kurią valandą ateina traukinys į Washingtoną?

— Septintą valandą ryto.

— Taip anksti? Na, tai duokit dvi miegamas vietas lig Chicagos.

Stiprėja kultūrinė veikla

— Turiu dvi gramafono plokšteles. Dzūkišką polką ir Šabaniausko "Paskutinį sekmadienį".

— Tai ko tu lauki? Tuojau daryk naują lietuvišką radijo pusvalandį.

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

VYTAUTAS ALANTAS, žinomas rašytojas, buvęs Lietuvos Aido vyr. redaktorius, neseniai su žmona ir 5 m. sūnum atvykęs iš tremties, pakeliui į Detroitą, keletai dienų sustojo New Yorke.

Liepos 8 d., laivu „General Blatchford" į Bostoną atvyko:

Adomaitis S. ir šeima, Paterson, N. J. — Aglinskas K. ir šeima, Indianapolis, Ind. — Alekna G. ir T., Racine, Wisc. — Aleksiūnas J. ir šeima, Chicago, Ill. — Alkevičius V., New Suffolk, N. Y. — Ambrazas P. ir šeima, Cleveland, Oh. — Ančiulis S., Chicago, Ill. — Apynys V. ir J., Cleveland, Oh. — Atkočaitis V. ir šeima, Worcester, Mass. — Bagdonavičius V., Elizabeth, N. J. — Bajorūnas M., Amsterdam, N. Y. — Balys J. ir K., Rochester, N. Y. — Baltrušaitis J., Minnesota — Bastys J., Henriette, N. Y. — Bogušis T., Boston, Mass. — Bortkevičius V. ir šeima, Auburn, Me. — Bražėnas A., Mt. Clemens, Mich. — Brazevičius S., Collegeville, Ind. — Burniauskas J. ir šeima, Baltimore, Md. — Dudėnas I., Richmond Hill, N. Y. — Džekonskas P., Maryland — Eringis K. ir L., Chicago, Ill. — Gintarienė O., Rochester, N. Y. — Grigaitis J. ir Z., Chicago, Ill. — Jakubauskas J., Dorset, Oh. — Jomantas V. ir šeima, Toledo, Oh. — Jonikas P. ir šeima, Salem, Mass. — Kaminskas B. ir šeima, Baltimore, Md. — Kankalis V., Detroit, Mich. — Kapeckas L., Lowell, Mass. — Karalius K. ir šeima, Peninsula, Oh. — Kaulakis Z. ir Z.,

VĖLIAUSIAI ATSKRIDĘ LIETUVIAI

Atskrido lėktuvu į New Yorką:

Aušrotas . su š. Ozone Park.
Beržatis J. su š. Jonesville.
Budreckas S. su š. Brooklyn.
Dainius A. Chicago.
Dumpytė M. Cicero.
Gaurys P. Woodhaven.
Gavelis M. su š. E. Cambridge.
Grupiljonienė I. New York.
Jankus F. Minneapolis.
Kalvaitis B. Cicero.
Kadakauskas P. Altadena, California
Kopūstas J. su š. Chicago.
Kudzinskas J. Woodhaven.
Lapinskas F. Lawrence.
Lapinskienė M. Philadelphia
Lileikytė T. Omaha, Nebr.
Mackevičiūtė V. New Haven.
Mankus K. Brooklyn.
Mankus K. Benton Harbour.
Markevičiūtė A. Southern Pines N. C.
Markevičius R. su š. Brooklyn, N. Y.
Masionis A. su š. Kennebunkport, Me.
Matulis V. su š. Londenderry, N. H.
Miniotas F. su š. Scotville.
Ostrauskas K. Richmond Hill, N. Y.
Pėža J. su š. Linden, N. J.
Rastapkevičius P. su šeima. Bridgeport, Ct.
Reikalas N. su š. Chicago.
Reinys K. su š. Brooklyn.
Sakavičius J. Phila., Pa.
Samušis, A. Richmond Hill.
Simkevičius S. Scranton.
Spirikaitis A. Cleveland.
Staškūnas L. Cleevland.
Sugintas B. Chicago.
Šuopys J. Brockton.
Underys B. su š. Cicero.
Vilkaitis P. su š. Cicero.
Zdanavičius B. Scranton.

Apie š. m. birž. 27 d., laivu "Geenral Hersey" į New Yorką atvyko:

Aluzas T. Camden, Ark.
Bagdonas R. su š. — — —
Beinoraitė O. Phila., Pa.
Birutis S. su š. Brooklyn.
Bliudžiūtė A. Detroit.
Brazinskas B. Munhall, Pa.
Buinevičius H. Kenosha.
Budvytis P. — — — —
Cejauskas B. su š. — — —
Česna A. Frackville.
Gailius A. Cicero, Ill.
Ingaunis S. su š. Melrose Park.
Jelmokas J. su š. — — —
Kaveckas V. Kenosha, Wis.
Kiaunė J. Maywood, Il.
Kalusa J. Phila., Pa.
Kolupaila E. So. Bend, Ind.
Leita J. su š. Phila., Pa.
Masilionis V. Scranton.
Mereckas J. Crete, Ill.
Naruševičius A. su š. Detroit
Nenorta P. su š. E. Chicago.
Sinusas L. Chicago.
Spirauskas J. Worcester.
Sumantas M. su š. Rockford.
Tamulionis P. Cleveland.
Vaškevičius J. su š. Chicago.

Latvijos pasiuntinys į Amerikos lietuvius

New York (LAIC). Atsakydamas į ALT vardu pareikštus linkėjimus naujų pareigų proga, Latvijos Charge d'Affaires Washingtone. D. C. p. Julijs Feldmanis, liepos 5 d. per LAIC raštu pareiškė savo padėką. P. Feldmanis toliau rašo:

"Man bus malonu palaikyti su jumis ryšį, ir aš tikiuosi išlaikyti draugingus santykius, kokie buvo užmegsti tarp jūsų ir velionies Dr. Bilmanio mūsų bendroje kovoje dėl laisvės ir nepriklausomybės atsteigimo mūsų kraštams".

Ta proga tenka pažymėti, kad Amerikos lenkų spauda "su širdgėla ir pavydu" (pranešimų ir editorialų žodžiais) atžymėjo naujo Latvijos pareigūno sutikimą sostinėje.

Amerikos lietuvių vienybės balsas yra VIENYBĖS savaitraštis. Skaitykit ir prenumeruokit Vienybę!

TARZANAS

GRĮŽTA Į DŽIUNGLES

(Tęsinys)

Valandėlę juodu tylomis ėjo.

— Arkliai turi būti jau nebetoli, — kalbėjo mergaitė, — keista, kad aš jų nematau.

Kiek paėję, juodu sustojo ir nusigandusi mergaitė sušuko:

— Arkliai pabėgo, aš juos čia buvau pririšusi.

Tarzanas pasilenkė ir apžiūrėjo žemę. Paskum jis dar šį tą pastebėjo. Kai Tarzanas atšistojo, jo veidu klaidžiojo neaiški šypsena. Paskum atsisuko į mergaitę ir tarė:

— Čia būta "ei adrea". Iš kai kurių žymių sprendžiu, kad grobis nuo jo pabėgo. Plynoje vietoje nesunku buvo arkliams nuo liūto pabėgti, jei šis ne tuojau pamatė juos.

Nebuvo kas daryti, reikėjo ir toliau pėstiems keliauti. Kelias ėjo neaukštomis kalnų pakriūtomis, bet mergaitė jį žinojo ne blogiau kaip motinos veidą. Juodu ėjo lengvu plačiu žingsniu, Tarzanas truputį atsilikęs, nenorėdamas perdaug mergaitės varginti. Eidami juodu teiravos, kuris ką mato, o protarpiais sustodavo ir klausydavos ar nesiveja.

Buvo puiki mėnesiena. Oras vėsus, gaivinąs. Užpakalyje nesimatė tyrų galo, tik juodavo oazių dėmės. Mažas derlingas plotelis, nuo kurio juodu ėjo, aiškiai skyrėsi nuo geltonų smėlynų. Tatai buvo tarytum pasakinga rojaus sala tokioje pat pasakingoje jūroje. Priešais kilo tylūs, paniurę kalnai. Kraujas ėmė smarkiau plakti Tarzano gyslose. Čia tai gyvenimas! Jis pažvelgė žemyn iš aukšto į mergaitę, kuri ėjo su juo kartu ir dingtelėjo į galvą mintis, — dykumos duktė, kartu su džiunglių sūnumi negyvame krašte! Ir šypterėjo tai pamanęs. Kad jis turėtų seserį, panašią į šią mergaitę, — koks puikus būtų draugas!

(Bus daugiau)

IEŠKOMAS patyręs mėsininkas (bučeris), kuris sutiktų eiti į partnerius gerai išdirbtame grosernės biznyje, esančiame labai geroje vietoje Brooklyne. Dėl smulkmenų telefonuoti: EVergreen 7-8524.

NOTICE is hereby given that License No. GB 6430 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 321 Graham Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BENJAMIN & GOLDIE CHOROHST

NOTICE is hereby given that License No. GB 3937 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 992 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHANNES A. WISCHMANN
dba Block Island Food Store

NOTICE is hereby given that License No. GB 7162 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8507—4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
STANLEY & JOHN WOODS
dba Woods Delicatessen

NOTICE is hereby given that License No. GB 3963 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6923—8th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MORRIS KESTEN
dba Traffic Food Market

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
Visada suteikiamas sąžiningas patarnavimas.
660 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

Naujai įrengta ir pagražinta
ALLIANCE HALL
(Buvusiame Vienybės name)
RESTAURANTAS IR BARAS
Puošni salė bankietams, vestuvių pokyliams, susirinkimams ir kitokioms pramogoms
Wm. Kincheloe, Savininkas
195-7 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV 4-9352

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) — SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:
354 MARCY AVE. — EVergreen 7-4774.

ZUPP'S BAR — *Joseph Zeidat, Jr.*
NAUJAI ĮRENGTA, MODERNIŠKA VIETA
NAMŲ GAMYBOS VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS
Televizija — kiekvieną vakarą
411 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-7729

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
OFISAS:
496 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd Pl. — Tel.: HA 6-8406 — Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne
LORIMER COFFEE SHOP
FRANK DOMIKAITIS, Savininkas
Šviežias maistas. — Įvairus mėsos, daržovių ir pieniškų valgių pasirinkimas.
417 LORIMER STREET — BROOKLYN, N. Y.

Lietuviška marškinių siuvykla ir rankų audykla
LITBALT COMPANY
gamina visokius marškinius, kaklaraščius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.
Turime pasirinkimą puikių šalikų, kaklaraiščių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.
Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.
ŽEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS
Jonas Žukauskas
20 TEN EYCK STREET
Tel. EVergreen 8-2954 — BROOKLYN 6, N. Y.

PROSPECT BAR And GRILL
Kazys Abraitis ir Domininkas Čeponis, sav.
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI
63-58 60th PLACE (Ridgewood) — BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 2—9785

A. NOVITZKIE
BARAS • RESTORANAS • SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. — Tel. Da 6-7460

JOCKEY'S INN
Helen Yuskevich, Sav.

VYNAS, ALUS IR DEGTINĖ
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Puiki užeiga prie pat arklių lenktynių lauko.
Važiuojant Long Island traukiniu, IŠLIPTI AQUEDUCT STOTY.
100 15 No. CONDUIT AVE. — AQUEDUCT, L. I., N. Y.
Tel. VI. 3-9795

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 — BROOKLYN, N. Y.

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau senai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
215-247 GRAND ST., — BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY — BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Adelė Stasiulienė, neseniai atvykusi iš tremties, kurį laiką paviešėjusi pas savo seserį N. Stilsonienę Brooklyne, išvyko su vaikais į Pittsburghą, kur jos vyras, inž. Česlovas Staniulis, dirba vienoje plieno pramonės įmonėje.

Juozas Žukas, sportininkas iš Chicagos, šiuo metu gyvena Waterbury ir ten vieno klubo narius moko teniso.

Dr. J. Gimbutas, Vienybės skaitytojas, tarp kita ko, mums rašo: "Būčiau dėkingas, jei savo kronikoje rastumėte vietos pranešti, kad mes įsikūrėme naujoje vietoje, jau savame bute — 250 Columbia Rd., Dorchester, Mass. — tuo būdu atstatytume ryšius su pažįstamaisiais. Tatai liečia šiuos asmenis: Agr. Elena Gimbutienė, Dr. phil. Marija Gimbutienė ir inž. Dr. Jurgis Gimbutas".

Kazys Balėnas, mokytojas, neseniai atvykęs iš Europos, lankėsi mūsų ofise ir užsiprenumeravo Vienybę.

Petr. Venclova neseniai atvykęs iš tremties stovyklos ir dabar gyvenąs Maspethe, lankėsi Vienybėje.

Jurgis Mačiūnas, Antano ir Leokadijos 17 metų sūnus, vos prieš metus laiko su tėvais atvykęs iš tremties, išrinktas vienos mokyklos moksleivių laikraščio vyr. redaktorium.

Stasys Birutis, inžinierius, buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas, neseniai su žmona ir dviem sūnumis atvykęs iš tremties ir įsikūręs Brooklyne, lankėsi Vienybės įstaigoje.

Adv. Antanas Olis, ALTS pirmininkas, ruošiamosios lietuvių dailės parodos reikalais vėl buvo atskridęs iš Chicagos.

Vytautas Alantas, žymus rašytojas, su žmona ir sūneliu lankėsi Vienybės įstaigoje.

Jonas Hermanas su Jonu Bikulčium energingai rūpinasi metinio siuvėjų pikniko ruošimu, — pikniko, kuris bus liepos 30 d. Dexter parke Woodhavene.

J. Jasaitis, Šalaviejaus siuvyklos pirmininkas, užsimokėdamas prenumeratą ir įteikdamas auką laikraščiui, pridūrė, kad jam Vienybė labiausiai patinkanti.

L. Aleksiejus, žinomas biznierius, šiuo metu ilsisi Menderių farmoje, White Sulphur Springs, N. Y.

L. Dovydėnas, žinomas rašytojas, buvo atvažiavęs iš Scrantono pasikalbėti su naujai atvykusiu iš Europos rašytoju Vytautu Alantu.

A. Aukštuolis, buvęs Klaipėdos pašto viršininkas, neseniai įsikūręs Brooklyne, paruošė spaudai veikalą iš lietuvių kovų su bolševikais.

Jonas Brundza, žinomas muzikas, iš Maine valstybės rašo: "Čia nėra jokių saliūnų. Vaikščiojam indėnų numintais takais ir kvėpuojam pušų orų".

Pr. Rimkus, buvęs brooklynietis, rašo, kad jis persikėlė gyventi į savo rezortą, kurio adresas yra toks: Aurora Park Cabins, Calistoga, Cal.

Bronys Raila, žinomas žurnalistas, kurį laiką dirbęs Vienybės redakcijoje, ruošiasi į Los Angeles, Cal., pas savo brolį, kurio jis nėra matęs 20 metų.

Rožė Mainelytė, neseniai atvykusi iš tremties dainininkė, šiuo metu dirbanti NCWC New Yorke, užsiprenumeravo Vienybę.

K. Koklis, jaunas Amerikoje gimęs ir augęs Vienybės bičiulis, lankėsi mūsų įstaigoje ir įsigijo angliškos literatūros apie Lietuvą.

Jurgis Žiugžda, velionio Andriaus Žiugždos brolis, šiomis dienomis atvyko iš tremties ir apsigyveno Brooklyne, kurį jis buvo apleidęs prieš 20 metų.

MAJORAS L. VIRBICKAS NEW YORKE

Šiomis dienomis iš Britų zonos atskrido didelis lėktuvas su 46 keleiviais, kurių tarpe buvo 25 lietuviai. Ir štai tų lietuvių tarpe atvyko Lietuvos kariuomenės majoras Leonas Virbickas su šeima, žmona Marijona ir sūnum, apie 12 metų berniuku, Vyčiu.

Darbo ir buto garantijas Virbickams yra parūpinę Vienybės skaitytojai Jonas ir Mikasė Narvydai Brooklyne. Pas juos Virbickai ir apsigyveno.

Mikasės Narvydienės lydimi, Virbickai buvo užėję į Vienybę ir čia, besikalbant, majorui buvo pasiūlyta parašyti apie aną, prieš 20 metų įvykusį, garsųjį atentatą prieš Lietuvos premjerą A. Voldemarą. Kadangi majoras Virbickas rašo eiles, todėl bendradarbiavimas spaudoje jam, aplamai, nėra svetimas. Svečias maloniai sutiko tais savo atsiminimais pasidalinti su Vienybės skaitytojais.

Tai buvo lygiai prieš 20 metų, Kaune. Premjeras A. Voldemaras, lydimas savo adjutantų, dviejų karininkų, Virbicko ir Gudyno, ėjo į valstybės teatrą. Ir, štai, netoli teatro, miesto sodo viduryje, pasigirsta eilė šūvių, kurių metu negyvai krinta karininkas Gudynas ir sunkiai sužeidžiamas mūsų kalbamas majoras Virbickas. Vienas iš tų atentato dalyvių patenka policijai į rankas ir vėliau karo teismo sprendimu sušaudomas, o kiti du — pabėga į užsienį...

Praėjo dvidešimt metų... Nebėra tos Lietuvos, tos valdžios, dėl kurios kartais brolis su broliu kovojo. Nebėra, gal būt, gyvo ir to paties prof. A. Voldemaro, kurį sovietai pačiomis pirmomis Lietuvos okupacijos dienomis išsivežė į Rusiją. Senos politinės aistros atvėso, senos žaizdos užgijo ir stengiamasi jas užmiršti, nes prieš visų akis — bendra didžioji tautos nelaimė. Neveltui ir simpatingasis majoras Virbickas, baigdamas savo pasikalbėjimą, lengvai atleidžiama širdimi tarė:

"Tai jaunystė, tai atsiminimai..."

MANHATTAN FIRMŲ LANGUOSE IŠSTATYTI TREMTINIŲ EKSPONATAI

American Council of Voluntary Agencies for Foreign Service praneša, kad tremtinius globojančios organizacijos bendromis pastangomis suorganizavo parodėles iš įvairių tremtinių rankdarbių, kaip tai: siuvinėjimų, mezginių, medžio, odos ir metalo išdirbinių, dailės darbelių ir pan. Šių eksponatų parodėlės suorganizuotos tam, kad paskatinti amerikiečius suteikti daugiau buto ir darbo garantijų tremtiniams.

Eksponatai išstatyti languose šių firmų:

B. ALTMAN: nuo liepos 12 d. Eksponatai parinkti šių organizacijų: Church World Service, Russian Children's Welfare Society, American ORT Federation, National Lutheran Cuoncil, United Lithuanian Relief Fund of America (BALF), United Service for New Americans, and American Jewish Distribution Committe.

Arnold Constable nuo liepos 13 d., Bergdorf Goodman nuo liepos 9 d., Bloomingdale's nuo liepos 13 d., Franklin Simon nuo liepos 12 d., Lord & Taylor nuo liepos 11 d., McCutcheon's nuo liepos 13 d., Macy's nuo liepos 15 d. ir Saks-Fifth Avenue nuo liepos 9 d.

Macy's krautuvėje eksponatai bus išstatyti 2 savaites, kitur po 1 savaitę.

Vl. Barčiauskas, buvęs Vienybės agentas, kurį laiką dirbęs American Radio Co., kaip teko girdėti, dirba naujoje vietoje. Barčiauskas Vienybėje nebedirba nuo praeitų metų rudens.

Al. Malinavičiaus žmoną, Vienybės skaitytoją, atvykusią atnaujinti prenumeratos, lydėjo buv. tremtinys Jon. Keraminas, kurį jie atsikvietė iš Europos, nors jo visai nepažino. O susipažino jie tokiu būdu, kad tremtinys J. Keraminas, gavęs iš BALF-o rūbų, rado švarke p. Malinavičių adresą, jiems padėkojo ir vietoje atsakymo gavo pakietą, o vėliau ir pasiūlymą atvykti į Ameriką...

Valys Bunkus su žmona Vera porai savaičių buvo išvykęs į Montrealą, Kanadą, kur jis aplankė savo svainį K. Milevičių ir draugus.

J. Malinauskas su žmona iš Camden, N. J., buvo atvykę į New Yorko uostą pasitikti iš Europos atplaukusios Onos Butkienės. Drauge su jais buvo taip pat neseniai iš Europos atvykusi Mikalauskų šeima.

KARO TARNYBAI REGISTRACIJA

New Yorko karo tarnybos įstaiga primena vyrams, turintiems nuo 18 ligi 26 metų, kad jie privalo užsiregistruoti minėtoje įstaigoje.

Einant nauju įstatymu, registruotis turi ir svetimšaliai tų pačių metų. Registruotis reikia ne vėliau šešių mėnesių, atvykus į Jungtines Valstybes. Registruotis artimiausioje karo žinybos įstaigoje.

SVEČIAS IŠ CHICAGOS

Liepos 3 d. iš Chicagos buvo atskridęs Jonas Gedris, Brooklyne gyvenančios Marijonos Krunklienės dėdė, kuris į Brooklyną kasmet atvyksta pasisvečiuoti. Šiuo kartu J. Gedris aplankė savo prietelius Tumėnus New Yorke, Stanaičius, dėdę Ambraziejų, Praną ir Oną Šimaičius, Miliauskienę, A. Mikalauską, P. Jankų, dr. Stalionį ir kitus biznierius. Iš Brooklyno p. Gedris išvyko į Kanadą pas savo gimines, neseniai atvykusius iš Vokietijos.

— — —

M. Venclovas, buvęs tremtinys, dabar gyvenąs Maspethe, užsiprenumeravo Vienybę.

Susituokia vyskupo V. Brizgio brolis

Liepos 24 d., 3 v. p. p., Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, įvyksta santuoka tarp Juozo Brizgio ir Aldonos Pupiūtės. Abu jaunieji — buvę tremtiniai. Jaunoji yra atvykusi iš Vokietijos kartu su savo tėvais Petru ir Zuzana Pupiais, dabar gyvenančiais 14 Stagg St., Brooklyne. Jaunikis yra vysk. V. Brizgio, dabar lankančio Amerikos lietuvių kolonijas, brolis. Vestuvių puota įvyks tos pačios Apreiškimo parapijos salėje, tą pačią dieną, vakare.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Liepos 29 d., penktadienį, 8 val. vakare, Tautininkų Klubo patalpose, 337 Union Ave., Brooklyne, šaukiamas steigiamasis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmosios kuopos susirinkimas, kuriame dalyvauti kviečiami visi lietuviai patriotai.

Šį susirinkimą šaukia organizacinė komisija, kurią sudaro: V. Abraitis, J. C. Baltus, O. Valaitienė, J. Ginkus, J. G. Sagys, P. Narvydas, A. S. Narvydas, A. S. Trečiokas ir K. Krulikas.

J. Jakulevičius, Vienybės ekspeditorius, šiomis dienomis baigė savo dviejų savaičių atostogas.

Metinis siuvėjų piknikas jau čia

Metinis siuvėjų piknikas, kurį rengia lietuvių siuvėjų lokalas, jau čia pat. Jis įvyks liepos 30 d. Dexter parke, 74-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Pradžia 2 val. po pietų.

Pavydžio orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Pikniko rengėjai, kuriems vadovauja unijos veikėjai, Jonas Hermanas ir Jonas Bikulčius, sako:

"Kviečiame gerbiamą publiką kuo gausiausiai dalyvauti, o mes iš savo pusės užtikrinome, kad visi ir visos turėsite daug malonumo".

Važiuojant į pikniką iš New Yorko bei Brooklyno, reikia naudotis Jamaica eleveiteriu ir išlipti Elderts stotyje.

Įžanga tik 50 centų.

Kaip žinoma, siuvėjų piknikai kasmet būna labai gausūs. Nėra abejonės, kad ir šiemet jų piknikas bus sėkmingas.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 6041 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6009—3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM JOHN OETTING

NOTICE is hereby given that License No. GB 3885 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4811—5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

EINAR—SIGURD—DANIELSEN

NOTICE is hereby given that License No. GB 1360 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 311 New York Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MAX FLECHNER

NOTICE is hereby given that License No. GB 778 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 207 Hull Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH SCHNELLER

NOTICE is hereby given that License No. EB 286 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1160 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOHN F. WILLIAMS

NOTICE is hereby given that License No. EB 253 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 21 Bridge Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANTHONY LATVAITIS

NOTICE is hereby given that License No. EB 481 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 280-282 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

HARRY G. BLUEMER & ELIZABETH BLUEMER
dba Sandwich King

NOTICE is hereby given that License No. GB 4334 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 119 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARTIN RIEGELHAUPT

NOTICE is hereby given that License No. C 167 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 510 Meeker Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY MALAMUD
dba Greenpoint Beer Distributors

NOTICE is hereby given that License No. C 195 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1 Lewis Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

STANDARD BEER DISTRIBUTORS

Louis Restaurant
L. ALEKSIEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

VINCENT'S ST. JAMES TAVERN
Vincent Višniauskas, Sav.
Geras maistas, įvairūs gėrimai
ROUTE 25A
ST. JAMES, L. I.
Tel.: St. James 592

WEST HILLS INN
M. Danielienė, Sav.
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užeigų saloje
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.
HUNTINGTON, L.I., N.Y.
Tel.: Huntington 3253

Anthony J. Weslan
(Vizlanskas)
ADVOKATAS
16 Court St., Brooklyn, N. Y.
MAin 5-1260

John W. Ansell
ADVOKATAS
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: WO 2-3497 Namų tel.: NE 9-5689

STANLEY ZUBAVIČIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams.
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

HAPPY DAYS
RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarienėms ir kitokioms iškilmėms bei puotoms.
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

JONAS PATASIUS
Laikrodžiai, žiedai, kosmetika ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Šviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-9407

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ
Siunčia maisto ir drabužių pakietus į Europą
Bendrovė turi jau gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per paštą. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos pakietus nieko nemoka.

Nr 1. — $6.50
2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekono, 1 sv. kiaul. mėsos, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. pieno šokolado.

No. 3 — $7.00
2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekono, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. arbatžolės, 1 sv. bičių medaus.

Nr. 2 — $10.00
5 sv. cukraus. 2 sv. kavos, 2 sv. kiaul. mėsos, 5 sv. kiaul. taukų, 2 sv. bekoon, 2 sv. kond. pieno, 2 gb. tual. muilo

Nr. 4 — $6.00
4 sv. kiaul. taukų, 2 sv. rūkyto bekono, 1 kvorta valg. aliejaus.

Nr. 5 — $5.60
10 sv. kiaul. taukų

Nr. 6 — $5.50
5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9225

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Peist Lane Drugs, Inc.
VAISTINĖ
Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis
Pildome receptus
405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

ANTHONY GRIGALIS
GENERAL CONTRACTOR
STATOMI ĮVAIRŪS GYVENAMIEJI NAMAI vasarnamiai, bungalows, ir taisomi bei dekoruojami nauji
MŪSŲ KAINOS VISIEMS PRIEINAMOS

Dėl pavyzdžių ir platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
63-26 53rd DRIVE MASPETH, L. I. N. Y.
Tel.: NEwtown 9-3215

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
J. GINKUS, DIREKTORIUS
Ad. Jezavitas, *muzikos vedėjas* Vyt. Ubara, *pranešėjas.*
ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 2:30 V. P. P.
Iš WWRL,
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-7142

ALBERT'S BALDŲ KRAUTUVĖS
ALBERT ELICE, Sav. ĮSTEIGTA 1920 M.
DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDŲ NUPIGINTAS IŠPARDAVIMAS
Miegamųjų ir Gyvenamųjų kambarių baldai, Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
248-50-52-54-256 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4387.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams